

JAARVERSLAG

ORDEJAAR 2018

BEGROTING 2020

EN

JAARREKENING 2018

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

Spui 184

's-Gravenhage

Verlag van het bestuur

Algemeen

- Achtergrond en KNB en haar organisatie
- KNB boekt een negatief resultaat
- Totaal ledenaantal stijgt, aantal notarissen neemt af
- Belangrijkste inkomsten en uitgaven
- Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat

Financieel beleid KNB

- Weerstandsvermogen
- Beleggen
- Financieel beleid - begroting komend jaar
- Wet Normering Topinkomens

Opbouw begroting algemeen

Overkoepelende diensten

- Directie
- Financiën en administratie
- Personeel en organisatie
- Automatisering

KNB Bureau

KNB Diensten

- Onderwijs en Kandidatenzaken
- Kwaliteitstoetsing
- ICT & Procesoptimalisatie
- Uitgeverij
- Rechtsvragen
- Public Relations
- Centraal Levenstestamentregister

Overige ondersteunende diensten

Verbonden partijen

- Stichting ECH, Stichting Voorzieningsfonds van de KNB
- Stichting Pensioenfonds Notariaat, Stichting Rechtszekerheid Digitaal
- Nobilex Automatisering B.V., Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

Algemene reserves

Begroting 2020 en voorstel bijdragen

Verlag van de Financiële Commissie 2018

Jaarrekening 2018

Balans per 31 december 2018

Rekening van baten en lasten 2018

Kasstroomoverzicht

Toelichting op de jaarrekening 2018

- Algemeen
- Waarderingsgrondslagen
- Toelichting op het kasstroomoverzicht

Toelichting op de balans per 31 december 2018

Toelichting op de rekening van baten en lasten 2018

Overige toelichtingen

- Voorstel resultaatbestemming en Gebeurtenissen na balansdatum

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Bijlagen jaarverslag Kengetallen leden

Prijzen, tarieven en diensten KNB 2018

Verzekeringen

Weerstandsvermogen

Beleggingsstatuut

Toelichting WNT

Specificaties effecten

Verslag van het bestuur

Algemeen

Achtergrond

De strategische agenda van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) voor de periode 2015-2020 (Notaris 2.0) bepaalt de hoofdlijnen van beleid van de KNB. Dat beleid staat voor een toekomstbestendig notariaat, met een relevante maatschappelijke functie, dat gebaat is bij een nauwere samenwerking van zowel notarissen en hun kantoren onderling als met partijen daarbuiten. Ook is een nauwere samenwerking noodzakelijk binnen het notariaat én met ketenpartners om voldoende innovatiekracht te ontwikkelen om mee te kunnen groeien in de digitale ontwikkelingen waarmee het notariaat wordt geconfronteerd. In 2018 zijn de eerste voorbereidingen gestart voor het formuleren van een strategische agenda 2020-2025. Het bestuur wil heel 2019 uittrekken om deze agenda samen met leden en stakeholders vorm te geven.

In 2018 vierde de KNB haar 175-jarige jubileum. Alle activiteiten die de KNB dat jaar organiseerde in het kader van de maatschappelijke positionering stonden min of meer in dat teken. De toegenomen aandacht voor de positie van het beroep werd in het jubileumjaar benadrukt door het thema 'Notaris, met recht het mooiste beroep'. Met veel extra activiteiten heeft de KNB zichtbaar aan de weg getimmerd, bij zowel de leden, stakeholders als het grote publiek. Hoogtepunten waren de speciale live talkshow voor de leden, het jaarcongres waar onder meer Koning Willem-Alexander te gast was, het jubileumboek en de door bestuursleden met de hand gesignde verjaardagskaarten voor alle – ruim 3.300 – leden van de KNB.

De bestaande samenwerkingsrelaties zijn afgelopen verslagjaar verder uitgebreid en verstevigd. Zo is de KNB vertegenwoordigd in het bestuur van MKB-Nederland, heeft een gezamenlijke werkgroep van Bureau Financieel Toezicht (BFT) en KNB voorstellen ontwikkeld voor een vernieuwde samenwerking op het gebied van notarieel toezicht en werkt de KNB samen met de FIOD en de Belastingdienst aan fraudepreventie in het notariaat.

De invoering van de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming op 25 mei 2018 ging gepaard met een intensieve begeleiding door de KNB van notariskantoren. Ook zijn in dit jaar weer veel verbeteringen doorgevoerd op het Platform Elektronische Communicatie, de digitale ruggengraat van het notariaat. Nieuw in 2018 waren de zogenoemde KNB-innovatielabs. In een viertal labs zijn leden op inspirerende wijze meegenomen in de notariële (on-)mogelijkheden van nieuwe digitale ontwikkelingen zoals blockchain, kunstmatige intelligentie, online identificatie en een privacy ecosysteem. Voor al deze thema's lopen of worden experimenten gestart om ervaring op te doen. Vanaf 2019 zal een nieuw op te richten KNB-afdeling Innovatie een vervolg geven aan deze initiatieven.

Het bestuur van de KNB bestaat uit minimaal 5 en maximaal 7 leden. Na het vertrek van Teun van Dijk, eind 2017, is tijdens de ledenraad van 7 februari 2018 Annette van der Klooster benoemd tot lid van het bestuur van de KNB per 1 maart 2018. Het bestuur telde vanaf dat moment weer zeven leden. Van der Klooster is binnen het bestuur onder meer verantwoordelijk voor de aansluiting van nieuwe generaties jongeren bij het notariaat.

Behalve bovenstaande – meer strategische – thema's heeft de KNB een aantal wettelijke taken, die zich vertalen in min of meer reguliere werkzaamheden die belegd zijn bij het bureau van de KNB in

Den Haag. Daaronder vallen onder andere de werkzaamheden voor het Centraal Testamentenregister, klachtenbemiddeling, de NotarisTelefoon en de organisatie van de intercollegiale toetsing. Nieuw in dit verband is de oprichting – medio 2018 – van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat. Uit dit fonds worden de kosten voor het notariële toezicht en tuchtrecht bekostigd die het ministerie van Justitie en Veiligheid per 1 januari 2018 aan het notariaat doorberekent. Via een heffing op de akte zorgen alle notarissen dat het nieuwe fonds van voldoende middelen wordt voorzien.

De KNB en haar organisatie

De KNB en haar organisatie zijn geregeld in de Wet op het notarisambt (Wna). De KNB is bij wet ingesteld en is een openbaar lichaam (publiekrechtelijke rechtspersoon) in de zin van artikel 134 van de Grondwet. Alle in Nederland gevestigde notarissen en werkzame toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen zijn leden van de KNB (artikel 60 Wna). De KNB heeft (kan) geen andere leden (hebben). De KNB heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. Haar taak omvat mede de zorg voor de eer en het aanzien van het notarisambt (artikel 61 lid 1 Wna). Bij verordening worden beroeps- en gedragsregels van de leden van de KNB vastgesteld. Tevens kunnen bij verordening regels worden gesteld betreffende de bevordering van de vakbekwaamheid van de leden en de kwaliteit van de beroepsuitoefening (artikel 61 lid 2 Wna). Verder is de KNB verantwoordelijk voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij haar leden, die worden verricht door deskundigen die zijn aangewezen door de KNB (artikel 61a lid 1 Wna). Bij verordening worden nadere regels gesteld betreffende het verrichten van de kwaliteitstoetsen (artikel 61a lid 4 Wna).

De KNB heeft een bestuur, een ledenraad, een algemene ledenvergadering alsmede afdelingen in elk arrondissement, ringen genaamd (artikel 62 Wna). Verder houdt de KNB een bureau in stand, dat het bestuur bijstaat in de uitoefening van zijn taken (artikel 63 Wna). Het bureau staat tevens de ledenraad, de algemene ledenvergadering en de ringen bij. Het bestuur geeft algemene leiding aan het bureau (artikel 64 lid 1 Wna). De directie van het bureau is belast met de leiding van de dagelijkse gang van zaken van het bureau (artikel 64 lid 2 Wna).

De KNB boekt een negatief resultaat

Het boekjaar 2018 loopt van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018 en laat inclusief toevoeging aan bestemmingsreserves een negatief resultaat zien van € 1.410.936 (na het saldo van toevoegingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves een negatief resultaat van € 1.179.921). Begroot was een negatief resultaat van € 1.962.688. Vorig jaar was het resultaat inclusief dotatie aan bestemmingsreserves positief € 1.347.760 (na het saldo van toevoegingen en onttrekkingen aan bestemmingsreserves positief € 1.601.419).

De belangrijkste positieve effecten voor het resultaat van boekjaar 2018 zijn de hogere aantallen verkopen VIS en GBA-V (€ 176.517 en € 56.196), meer inschrijvingen in het CTR en CLTR (€ 99.487 en € 331.110), lagere kosten onderzoeken (€ 117.348), lagere advieskosten directie (€ 66.471), minder inhuur receptie (€ 98.524), vacatures juristen, projectleider en projectsecretaris (€ 277.510), lagere kosten issuegroepen (€ 75.409), borgstellingsprovisie (€ 110.633), vergoeding uren servicedeskmedewerker inzake ECH (€ 111.345) en niet uitgegeven projectkosten CLTR (€ 200.000). Hiertegenover staan het negatief koersresultaat (€ 216.561), hogere kosten jubileumjaar (€ 139.950), het WNA project (€ 172.270), hogere kosten publiciteit (€ 50.229), hogere projectkosten (€ 303.956), hogere kosten Notarisnet (€ 98.079) en de meerkosten van VIS (€ 160.537).

Totaal ledenaantal stijgt, aantal notarissen neemt af

Het aantal leden nam per saldo toe met 69 tot 3.303 per 31 december 2018. Op 31 december 2018 waren er 2.051 kandidaat-notarissen, waarvan 147 toegevoegd notarissen (begroot 1.960). Dat zijn er 73 meer dan vorig jaar. Het aantal notarisleden nam af met 4 tot 1.252 per 31 december 2018 (begroot 1.270). Zie bijlage "kengetallen leden".

Belangrijkste inkomsten en uitgaven

De belangrijkste inkomsten voor de KNB komen voort uit de verplichte algemene bijdrage van de leden en het ICT-platform dat de kantoren ondersteunt. De KNB betaalt uit haar inkomsten de salarissen van de medewerkers, de ICT-applicaties en – netwerken, communicatie en huisvesting. Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat – ICT

De wereld waarin de notaris zijn diensten verleent digitaliseert steeds verder. De behoefte aan betrouwbare (gevalideerde) data neemt toe. Steeds meer organisaties zoeken naar wegen om (bron)data met elkaar uit te wisselen. Ketenpartners stellen hogere eisen op het gebied van veiligheid, beschikbaarheid, en reproduceerbaarheid van de centrale ICT-infrastructuur van het notariaat. Dat is terug te zien in toepassing van standaard normeringen met bijbehorende certificeringen.

Vanzelfsprekend is er continu aandacht voor het doorvoeren van de noodzakelijke aanpassingen in het centrale platform. De registers die de KNB daarop beheert zijn van belang voor zowel ketenpartners als burgers. De KNB zet in op uitbreiding daarvan. Dat kan door overname van relevante registers die nu in beheer zijn bij derden en door ontwikkeling van nieuwe registers. De politiek zet in op meer zelfredzaamheid en zelfbeschikking. Dat vertaalt zich naar beleid waarin de burger meer regie op zijn gegevens krijgt. Burgers moeten (beter) worden gefaciliteerd in het verkrijgen, bewaren en verstrekken van gegevens die op hen betrekking hebben. Betrouwbare digitale identificatie is daarvoor een noodzakelijke voorwaarde.

Dienstverlening speelt zich steeds vaker af in digitale portalen. Deze veranderingen dienen te worden vertaald naar de wijze waarop het notariaat haar diensten kan aanbieden en naar een flexibele, toekomstbestendige infrastructuur waarin portalen een belangrijke rol spelen. De KNB werkt aan een business architectuur waarin het centrale platform met haar registers en de toegang daartoe het uitgangspunt is. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste ICT investeringen ten behoeve van het notariaat.

Ketenmanagement vastgoedsector

De vastgoedketen staat voor grote opgaven zoals vergaande digitalisering en verduurzaming, waarbij kopers, verkopers, bewoners en partijen in de keten in een zo vroeg mogelijk stadium zekerheid willen bij complexer wordende vastgoedtransacties. Afgelopen jaar heeft de KNB samen met het Kadaster hiervoor met een veelvoud aan partijen, waaronder HDN, NVM, VBO, Stichting ECH en de ING gesproken onder de noemer Zorgeloos Vastgoed. De focus van het initiatief is om in een zo vroeg mogelijk stadium de consument en ketenpartners (rechts-)zekerheid, inzicht en overzicht te bieden. Hiervoor is een gezamenlijke visie en een keten-breed digitaal afsprakenstelsel nodig.

Kadaster - Elektronisch Aanleveren

De KNB en het Kadaster hebben in 2018 gezamenlijk prioriteit gegeven aan een onderzoek dat mogelijk resulteert in het uitfaseren van WebElan. Het notariaat beschikt immers over een Centraal Digitaal Repertorium (CDR) met ondertekende aktes die doorgestuurd zouden kunnen worden. Een werkgroep start het nieuwe jaar met de analyse van een aantal functionele en technische issues en zal vervolgens een digitaal procesontwerp maken. Deze moet de aanlevering van depotstukken en

aktes aan het Kadaster voor notariskantoren versimpelen. Het digitaal terug leveren van de Kadastrale inschrijvingsgegevens maakt onderdeel uit van het project. Verwacht wordt dat in 2019 een oplossing geïmplementeerd kan worden.

KvK

Met de KvK is gewerkt aan de realisatie van een zogenaamde "Inlogfederatie". Dit project is nagenoeg afgerond. Het opstarten van een project om een koppelvlak met het handelsregister voor online bevragen, inschrijven en muteren laat op zich wachten. Dit heeft te maken met prioriteitsstelling bij de KvK. De KNB zal in 2019 met de KvK bespreken welke mogelijkheden er zijn.

CDR

2018 heeft in het teken gestaan van de afronding van het DNI-project, als verdere uitbreiding op het Centraal Digitaal Repertorium (CDR). Een enigszins vastgelopen fiscaal proces is nieuw leven ingeblazen en zo efficiënt mogelijk ingericht met hulp van de afdeling Schenk en Erfbelasting bij de Belastingdienst, de notariële softwareleveranciers, de KNB en Doc-Direkt. Nadat al eerder in 2017 de verbinding is gemaakt tussen de Belastingdienst en het CTR, waarbij de laatste dagelijks overlijdensmeldingen ontvangt, worden testateur- en testamentgegevens vanuit CTR nu doorgestuurd naar betreffende protocolhouder. Hierop dient het testament digitaal te worden geregistreerd. Mocht de akte zich in het centraal archief bevinden, dan kan de notaris direct digitaal een kopie opvragen bij Doc-Direkt in Winschoten. Na controle van de ontvangen akte, kan alsnog registratie plaatsvinden. Het opvragen van aktes in het algemeen bij Doc-Direkt kan nu enkel nog via de digitale route. De optimalisatie van het testamentenproces bespaart de notariskantoren veel tijd en geld.

CTR Modernisering

Na een grondig vooronderzoek is in het voorjaar van 2018 een traject gestart om het CTR te moderniseren. Naast een technische noodzaak bleek er ook behoefte te zijn aan digitale ontsluiting van CTR voor derde partijen (particulieren, banken en semioverheden). Het inlichtingen proces wordt zodanig ontworpen dat deze in 2019 ook beschikbaar komt voor integratie in de notariële softwarepakketten. Parallel is een nieuw zoekalgoritme ontwikkeld dat ervoor zorgt dat er testateurs nauwkeuriger kunnen worden gevonden in het register, waardoor er substantieel minder uitval ontstaat.

Huwelijksgoederen Register (HGR)

In het najaar van 2018 is op bestuurlijk niveau tussen het Ministerie van Justitie & Veiligheid, de Raad voor de Rechtspraak en de KNB afgesproken dat in het voorjaar van 2019 een onderzoek moet zijn afgerond naar de mogelijkheden om het HGR verder te digitaliseren en eventueel over te hevelen naar de KNB. Dit is een jarenlang gekoesterde wens van de KNB. Een werkgroep is gestart om het onderzoek uit te voeren en een ontwerp te maken voor een efficiënt digitaal registratie- en inlichtingenproces. Ook hier zal het CDR een belangrijke rol gaan spelen: de digitaal ondertekende aktes zouden zonder probleem doorgestuurd kunnen naar het HGR.

Data Management

In 2018 heeft de KNB in verschillende projecten ervaring opgedaan met data-gestuurd werken. Zo zijn uitspraken van het hof door middel van datamining en business intelligence geanalyseerd om patronen te achterhalen die bruikbaar zijn voor het tuchtrecht zelf (ontwikkelen oriëntatiepunten) en voor de KNB (kwaliteitsbevordering).

Ook het CDR bevat veel waardevolle informatie om de kwaliteit te bevorderen. Onderzocht zijn de mogelijkheden om binnen de kaders van de notariële geheimhoudingsplicht en de AVG-wetgeving door middel van Privacy Enhancement Technology (PET) de inhoud van notariële akten te gaan onderzoeken. Voorgesteld is om hiervoor een proef te gaan opzetten.

In 2018 is het verminderen van handmatige en routinematige werkzaamheden voor het publiceren van notariële branche-informatie gerealiseerd, en is daarnaast de mogelijkheid gerealiseerd om de verschijningsfrequentie van factsheets te verhogen van driemaandelijks naar maandelijks.

Ook aan de klantzijde doet de KNB ervaring op met datamanagement. In het programma Notariaat Online zijn voorstellen ontwikkeld voor een meer doelgroepgerichte marketingcommunicatie op basis van demografische en marktgegevens. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van cijfers van bijvoorbeeld het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Het is uiteraard van belang om te blijven bewaken wat er met voortschrijdende technologie mogelijk is binnen de kaders van wettelijke regels zoals AVG en de notariële geheimhoudingsplicht. Daarnaast is het van belang om samenwerking te zoeken met andere partijen, bijvoorbeeld BFT en andere overheidsorganen en intern met partijen uit het notariaat (bijvoorbeeld grote kantoren en leveranciers).

NotarisID

Het jaar 2018 stond voor NotarisID in het teken van de bouw van een concreet werkend product (Minimum Viable Product - MVP). Dit MVP is in november jongstleden gepresenteerd in de derde editie van het KNB Innovatielab. Dit MVP richt zich op de functie inloggen. In 2019 zal de MVP worden doorontwikkeld en zal ook de functie digitaal ondertekenen worden toegevoegd. Om NotarisID in productie te kunnen nemen zal eerst een businesscase, inclusief de financiering ervan, door bestuur en ledenraad goedgekeurd moeten worden. Dat businessplan zal uitgaan van een gefaseerde uitrol van NotarisID. Het beschrijft hoe de inkomsten tot stand komen, wat de kosten zijn van de (door-)ontwikkeling en hosting, het technisch en functioneel beheer alsmede de inrichting van de organisatie van NotarisID. Vertrekpunt is een minimale configuratie voor de uitgifte en het gebruik van NotarisID, met de mogelijkheid tot eenvoudig opschalen (bij toename van gebruik).

Een belangrijk onderdeel van onze inzet gaat naar marktwerking. Private en publieke partijen worden bezocht teneinde de inzet van NotarisID te promoten en mogelijk te maken. Daarom is een lobbytraject opgestart dat tot doel heeft het nut van NotarisID en daarbij de belangen van het notariaat bij stakeholders (overheid, belangenorganisaties en marktpartijen) onder de aandacht te brengen.

Blockchain Pilot en KNB privacy ecosysteem

In mei 2018 zijn notariskantoren uitgenodigd deel te nemen aan de Pilot Permissioned Blockchain van de KNB. De pilot is een van de uitkomsten van de Innovatielabs die de KNB in 2017 heeft georganiseerd. In totaal hebben 77 notariskantoren aan de pilot meegedaan en daarmee ontstond het grootste blockchain netwerk in Nederland. Gedurende de pilot werd het blockchain netwerk uitgebreid tot een privacy ecosysteem. Dit systeem biedt een veilige manier van inloggen, veilig gegevens opslaan en uitwisselen en een digitale kluis.

Deelname Dutch Blockchain Coalition

Als lid van de Dutch Blockchain Coalition (DBC) vertegenwoordigt de KNB de rol van het notariaat bij diverse blockchain ontwikkelingen. Dit gebeurt in het Integraal Portfolio Overleg, de hypotheekcase en een tweetal werkgroepen. In de hypotheekcase werken diverse partijen

samen om een hypotheekaanvraag op basis van gevalideerde (overheids-)data te accorderen. De werkgroep Object Identity richt zich op het vaststellen van de randvoorwaarden voor het identificeren van objecten (bijvoorbeeld huizen, containers, vee, etc). Tenslotte is KNB de initiatiefnemer van een werkgroep die voor DBC-initiatieven onderzoekt hoe ontsluiting van (overheids-)data realiseerbaar is.

Blockchainpilot Zuidhorn

De gemeente Westerkwartier (voormalig Zuidhorn) heeft samen met de KNB, het Kadaster, een lokale notaris en een plaatselijke makelaar gewerkt aan een blockchain toepassing voor de uitgifte van kavels. In 2018 is een projectplan voor fase 1 opgesteld.

Financieel beleid KNB

Het financiële beleid van de KNB is gebaseerd op een meerjarenbegroting. De financiële rapportages worden maandelijks opgesteld, zodat budgethouders (afdelingshoofden) structureel meer grip op hun begroting krijgen. Er is een jaarlijkse risicoanalyse uitgevoerd, waarvan de uitkomsten zijn gepresenteerd aan het bestuur.

Weerstandsvermogen

Het eigen vermogen (algemene reserves) van de KNB is van groot belang voor de continuïteit. Per kwartaal worden de risico's gevolgd (zie ook bijlage "weerstandvermogen"). Het weerstandsvermogen (eigen vermogen minus vaste activa) neemt ten opzichte van vorig jaar toe. Dit komt door het voorstel van het bestuur om € 1.000.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve verzekeringen en deze toe te voegen aan de algemene reserve van het KNB bureau en daling van de vaste activa.

Beleggen

De effecten zijn in beheer bij de ABN-AMRO. Het beleid met betrekking tot het liquiditeitsbeheer en het beleggen van gelden is vastgelegd in een beleggingsstatuut. Een nieuw beleggingsstatuut is in januari 2017 opgesteld en tijdens de bestuursvergadering van 2 augustus 2017 vastgesteld. In de bijlage "beleggingsstatuut" zijn de cijfers en een nadere uitleg opgenomen.

Financieel beleid – begroting komend jaar

Door voortschrijdend inzicht is de begroting voor komend jaar (2019) bijgesteld. Veel geld is nodig voor het vernieuwen van het portaal en de gadgets van het Platform Elektronische Communicatie (PEC), meer inlichtingen VIS en GBA-V worden verwacht, maar hier staan hogere inkoopkosten van VIS tegenover. Naar de vervanging van Basis Registratie Notariaat (BRN) wordt gekeken. Voor innovatie is een aparte afdeling innovatie ICT opgericht. Daarnaast is een verschuiving in de personeelskosten te zien, medewerkers krijgen andere taken, worden nieuwe medewerkers aangetrokken en gaan medewerkers met pensioen. Bij het CLTR worden meer inschrijvingen verwacht. De medewerkers van het team Cursussen & Congressen worden meer ingezet voor het KNB-bureau en de specialistenverenigingen, waardoor minder cursussen worden georganiseerd. Lagere publiciteitskosten worden voorzien. Tenslotte zijn extra middelen vrijgemaakt voor het congres, ondersteuning van de ledenraad en de WNA.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

In de bijlage toelichting WNT is uitvoering gegeven aan de WNT. Alle bestuursleden, de directeur en de leden van de ledenraad worden vermeld voor de bezoldiging en onkostenvergoeding, daar zij worden geclassificeerd als topfunctionaris.

Opbouw begroting algemeen

De begroting van de KNB heeft – technisch gesproken – elf segmenten: **KNB Bureau, Onderwijs en Kandidatenzaken, Kwaliteitstoetsing, ICT & Procesoptimalisatie, Uitgeverij, Rechtsvragen, CTR, Public Relations, Centraal Levenstestamentregister, Onderzoek en Ontwikkelingsfonds en Ondersteuningsfonds** – met verschillende deelbegrotingen. De begroting is om twee redenen op deze manier ingericht. Ten eerste om te laten zien dat middelen worden besteed waar ze voor bedoeld zijn. Ten tweede vanwege de verschillende btw-tarieven. Met ingang van 1 oktober 2016 valt de KNB onder de vennootschapsbelasting. Met de belastingdienst zijn gesprekken gaande om vast te stellen welke segmenten en/of activiteiten van de KNB belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. In afwachting van de reactie van de belastingdienst over de aangifte 2016/2017 wordt in de jaarrekening 2018 op grond van de resultaten verwacht dat geen vennootschapsbelasting hoeft te worden betaald.

De KNB heft een algemene bijdrage (volgens artikel 87 van de Wna) om de kosten te dekken die samenhangen met de uitoefening van haar ordetaken ten behoeve van alle leden. Deze bijdrage wordt ingezet voor het KNB Bureau. De KNB levert ook diensten aan leden, kantoren of derden. Deze diensten en producten genereren hun eigen inkomsten door middel van abonnementen of een tarief per afgenomen product of dienst. Een overzicht van alle actuele prijzen en tarieven staat in de bijlage.

Overkoepelende diensten

In de begroting zijn de overkoepelende diensten terug te vinden onder 'overige bedrijfskosten'. Zij bestaan ter ondersteuning van alle activiteiten van de KNB. Hiertoe worden de afdelingen directie, financiën en administratie, personeel en organisatie en ICT gerekend. Deze afdelingen verrichten overkoepelende werkzaamheden ten behoeve van het hele notariaat en de hele KNB. De kosten worden op basis van het aantal medewerkers per afdeling of dienst toegerekend. De rente opbrengsten worden – op basis van de hoogte van de reserves aan het begin van het boekjaar – toegerekend aan de segmenten.

Directie

De directie van de KNB is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het beleid door het KNB bureau en geeft daar leiding aan. Zij onderhoudt daarbij externe relaties, geeft invulling aan belangenbehartiging en vertegenwoordigt de KNB en het notariaat bij externe stakeholders. De directie maakt afspraken inzake verzekeringen (waaronder beroepsaansprakelijkheid), het voorzieningsfonds en onderhoudt relaties met banken ten behoeve van het hele notariaat. Onder de directie valt tevens de verenigingsmanager. De verenigingsmanager is aangesteld als linking pin tussen de besturen van de specialistenverenigingen en het bestuur en uitvoerende afdelingen van de KNB. Doel is gezamenlijk optrekken als notariaat en naar buiten toe waar mogelijk één stem laten horen. De specialistenverenigingen betalen een vergoeding voor de werkzaamheden die KNB-medewerkers voor de verenigingen verrichten. Deze vergoedingen zijn niet kostendekkend; per saldo heeft het verenigingsmanagement € 47.885 verlies gemaakt.

Financiën en administratie

De afdeling financiën zet het financiële beleid behorend bij de gekozen koers uit en administreert alle financiële stromen van de KNB. Zij volgt rentetarieven op deposito's en andere renterekeningen en brengt maandelijkse financiële rapportages uit. De verkoopfacturen worden digitaal verstuurd, de administratie wordt in Exact Online bijgehouden en de inkoopfacturen worden via Basecone goedgekeurd en digitaal aangeleverd. De afdeling verzorgt tevens de financiële administraties van de Stichting ECH, de Stichting Voorzieningsfonds van de KNB, de commissie Toegang Notariaat, Stichting Digitale Rechtszekerheid, het Centraal Digitaal

Repertorium en aanvullende projecten en verschillende specialistenverenigingen. Sinds 2018 is hier de Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bij gekomen.

Personeel en organisatie

Onder deze afdeling vallen alle zaken aangaande personeel, huisvesting, facilitaire dienst en inventaris. Als gevolg van het project modernisering financiën wordt gewerkt met Loket voor de personeels- en salarisadministratie en is de salarisadministratie ondergebracht bij Grant Thornton. Het secretariaat heeft de kennismakingsbijeenkomsten voor nieuwe notariële leden georganiseerd.

Automatisering

In 2018 heeft de KNB zijn integrale businessarchitectuur vormgegeven. Als startpunt daarvoor is een Strategische Context voor het Notariaat geformuleerd. Van daaruit is middels een 'landkaart' een overzicht geboden van de uiteenlopende terreinen waarop de KNB actief is in relatie tot Notaris 2.0 en Notaris 3.0. Tenslotte is middels de formulering van veertien principes de businessarchitectuur expliciet gemaakt. Centrale elementen in die principes zijn verdere digitalisering en verbinding tussen IT en business.

Interne Businessarchitectuur

Intern is de inrichting van SharePoint voor het KNB-bureau naar een hoger plan getild door onder meer het vastleggen van toegangsrechten en het overhevelen van oude bestandsarchieven. Daarmee is ook de basis gelegd voor een veilige toegang tot relevante bestanden voor het gehele notariaat. Verder beschikt het bureau sinds het najaar van 2018 over een nieuw systeem waarin alle externe relaties inclusief contactmomenten kunnen worden vastgelegd.

Modernisering architectuur PEC

In 2018 is (achterstallig) onderhoud op PEC in kaart gebracht en is gestart met de uitvoer daarvan. Details daarvan zijn elders in dit verslag opgenomen. In het bijzonder is in 2018 de ledenadministratie onder de loep genomen, wat heeft geleid tot onderzoek naar de vervanging van BRN. BRN gaat terug naar de basis van notariële ledenadministratie en zal zoveel mogelijk worden ontdaan van niet-relevante functionaliteit.

Migratie van het PEC-platform

Het functioneel en technisch beheer van PEC en van de ruim twintig gebruikersapplicaties en eenzelfde aantal interfaces is de afgelopen jaren complexer en intensiever geworden. De IT-beheerorganisatie bij de KNB past zich daar continue op aan. De KNB heeft in 2018 vanuit continuïteitsgedachte en toekomstperspectief, het besluit genomen om het PEC-platform in zijn geheel te migreren naar een nieuwe (dubbel uitgevoerd) datacenter.

Informatiebeveiliging

Per 25 mei 2018 heeft de Algemene Verordening Gegevensbescherming, de Wet Bescherming Persoonsgegevens vervangen. De KNB heeft veel tijd en energie gestoken in de advisering en ondersteuning van notariskantoren om op tijd op deze verandering voorbereid te zijn. Voor de diverse verplichte protocollen, registers en documenten bood de KNB via NotarisNet sjablonen, voorbeelden en uitleg aan. Met tien goed bezochte en hooggewaardeerde workshopdagen heeft de KNB veel leden en medewerkers van de nodige informatie voorzien en op weg geholpen. Daarnaast is een zeer groot aantal vragen telefonisch en per e-mail beantwoord.

Elk notariskantoor heeft een contactpersoon informatiebeveiliging en privacy aangewezen en aangemeld aan de KNB.

KNB Bureau

Op de begroting van het KNB Bureau vindt u posten, zoals het bestuur, de ledenraad, het ordesecretariaat, de algemene ledenvergadering (ALV) en het jaarcongres, vertegenwoordiging in

het buitenland en alle commissies, kandidatenzaken, declaratiegeschillen, klachtenafhandeling en praktijkondersteuning, de Notaristelefoon en corporate communicatie.

Het resultaat van het KNB Bureau over boekjaar 2018 is negatief € 242.418. De begroting ging uit van een negatief resultaat van € 207.424. Het resultaat is gunstig beïnvloed door de lagere kosten van de issuegroepen, de niet bestede kosten van onderzoek en later ingevulde vacatures. Hier staan tegenover de hogere kosten van het congres en de niet begrote kosten van het WNA-project. Onder de kosten van de afdeling communicatie vallen onder andere de kosten van de Notaristelefoon; deze bedragen voor 2018 € 19.833.

Tijdens de ledenraadsvergadering van 14 november 2018 heeft het bestuur voorgesteld € 1.000.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve verzekeringen en deze toe te voegen aan de algemene reserve van het KNB bureau. Hierdoor neemt het weerstandsvermogen toe en kan de KNB in de toekomst blijven investeren in ICT en Notaris 2.0.

KNB Diensten

Onderwijs en opleiding (O&K in de begroting)

Alle leden van de KNB hebben een permanente educatieverplichting. In ieder tijdvak, dat bestaat uit twee kalenderjaren, moeten de leden veertig opleidingspunten halen. Het team Cursussen & Congressen voert de PE-administratie voor de leden en ontwikkelt en organiseert cursussen, congressen en bijeenkomsten, gericht op notariële thema's.

Het cursusteam organiseerde dit boekjaar niet alleen vakinhoudelijke KNB-cursussen, maar ook de ALV, het jubileumcongres, het jaarlijkse symposium voor kandidaat-notarissen, een professionele ontmoeting over vereffening tussen (kandidaat-) notarissen, rechters en advocaten, zes bijeenkomsten over de rol van de arts en notaris bij de totstandkoming van wilsverklaringen, een webinar over invoering van de beperkte gemeenschap van goederen, een aantal bijeenkomsten met de Europese notariële koepelorganisatie CNUE, twee cursussen over fraude rond oprichtingen en aandelenoverdrachten, vijf regiobijeenkomsten, tien bijeenkomsten over de AVG, de lunchbijeenkomst oud-notarissen en een studiedag voor medewerkers in het notariaat.

Behalve voor de KNB organiseert het team ook cursussen en congressen voor de Vereniging voor Notariële Registergoederen Specialisten (NRS), de Vereniging van Mediators in het Notariaat (VMN) en de Vereniging Ondernemingsrechtsspecialisten Notariaat (VON).

Voor de vaardigheidskursussen is de KNB eind 2015 een samenwerking aangegaan met het opleidingsbureau Dialogue. Zij bieden sinds begin 2016 onder de noemer Notaris 2.0 Academy deze trainingen aan.

Het jaarritme van de afdeling hangt sterk samen met de tweejaarlijkse PE-verplichting. In het eerste jaar van de verplichting wordt minder gebruik gemaakt van de opleidingsmogelijkheden; in het tweede jaar wordt een inhaalslag gemaakt. Dit betekent dat het financiële resultaat het tweede jaar doorgaans beter is. Het jaar 2018 is het eerste jaar van de PE-verplichting. Daarnaast staat de opleidingsmarkt onder druk, waardoor de bruto winstmarge kleiner wordt. Het team richt zich de laatste jaren daarom steeds meer op thema's die niet door marktpartijen georganiseerd (kunnen) worden. O&K sluit het boekjaar 2018 af met een negatief resultaat van € 63.819.

Kwaliteitstoetsing

Dit verslagjaar werd op ruim 200 kantoren een collegiale kwaliteitstoetsing uitgevoerd. Naast gesprekken met de notarissen, kandidaten en toegevoegd notarissen werden enige duizenden dossiers ingezien. De invulling van de praktijk in de ruime zin is op de kantoren aan de orde gesteld, deels procesmatig, deels gericht op notarieel inhoudelijke kwesties en notariële

kernwaarden. Er werden tientallen verbetertrajecten uitgevoerd, waarbij onder meer vele honderden achterstallige roeyementen werden ingelopen. De specifieke toetsing van de grote kantoren door een groep daartoe opgeleide auditoren werd na evaluatie voortgezet. Er is veel aandacht voor continuïteit, vakbekwaamheid en praktijkdilemma's. Speciale aandacht werd geschonken aan de voorbereiding op de AVG en de implementatie van de vierde richtlijn Wwft.

ICT & Procesoptimalisatie (I&P)

Onder de kop "Automatisering" en de kop "Belangrijkste investeringen ten behoeve van het notariaat- ICT" zijn de activiteiten van deze afdeling beschreven. Het segment I&P heeft de grootste inkomsten en uitgaven binnen KNB. In het boekjaar 2018 heeft I&P meer inkomsten ontvangen uit de hogere aantallen VIS en GBA-V, de doorberekening van de servicedeskmedewerker aan Stichting ECH, de borgstellingsprovisie en afrekening aan Nobilex en het later invullen van vacatures. Hiertegenover staan de meerkosten van VIS, hogere projectkosten en hogere kosten Notarisnet. Per saldo heeft I&P een negatief resultaat van € 1.251.895 behaald. Begroot was een negatief resultaat van € 1.418.358. De projecten ad € 1.471.707 zijn hieruit gefinancierd.

Uitgeverij

Onder het segment uitgeverij vallen publicaties zoals WPNR, Fikkert's en de brochures. Van het Fikkert's wordt aan alle kantoren 1 exemplaar gratis verstrekt, zodat de marktdekking in het notariaat 100% is. De advertentie opbrengsten zijn op peil gebleven. Door het herschrijven en weggeven van brochures is het segment uitgeverij negatiever uitgekomen dan begroot.

Rechtsvragen

De afdeling rechtsvragen heeft als kerntaak het beantwoorden van algemene rechtsvragen die het notariaat aangaan. Door het later invullen van een vacature is de afdeling is onder begroting uit gekomen.

Public Relations en lobby

De KNB verricht structurele communicatie- en lobbyactiviteiten die uit de algemene bijdrage worden betaald. De bijdrage uit het PR-budget kunnen worden besteed aan bijvoorbeeld campagnes en publieksvoorlichting, die de kernwaarden en het maatschappelijk belang van het beroep over het voetlicht brengen. Doel is het vergroten van het bewustzijn rondom relevantie en betekenis van het notariaat in onze maatschappij en in ons dagelijks leven. In het boekjaar 2018 is het bedrag besteed aan het samenwerkingsverband met Stichting Alzheimer, deelname 50+ beurs, diverse advertenties en de organisatie van de Juridische Poort in Perscentrum Nieuwspoord.

In de lobby was in 2018 veel aandacht voor een voorstel van minister Sander Dekker (J&V) om stellen die in algehele gemeenschap van goederen willen trouwen niet langer langs de notaris te laten gaan om dat te regelen. De KNB ziet een groot gevaar in het voorstel omdat stellen die willen gaan trouwen geen betrouwbare voorlichting krijgen. Mede door de lobby van de KNB wil de minister nu nader onderzoek doen naar de noodzaak van een dergelijke wet.

Een belangrijk lobbyresultaat voor het notariaat was ook de invoering van een kwaliteitsfonds notariaat. Dit fonds is nodig omdat de kosten voor tuchtrecht en toezicht sinds 1 januari in rekening worden gebracht bij de beroepsgroep. Daarnaast is het fonds bedoeld voor het waarborgen van de continuïteit van het protocol. In beide gevallen kunnen kosten voortaan worden betaald uit het kwaliteitsfonds.

Blijvende aandacht heeft de KNB in de lobby voor de rol van het notariaat bij fraudepreventie. Naast de vele gesprekken die de KNB voert met andere fraudepreventiepartijen benadrukt het regelmatig de belangrijke rol van het notariaat in het vennootschapsrecht. Zo heeft minister

Dekker voor Rechtsbescherming – mede op aandringen van de KNB - bij de onderhandelingen over het richtlijnvoorstel digitalisering oprichting en inschrijving van kapitaalvennootschappen aangedrongen op goede waarborgen, zoals een passende rol van de notaris, voor bevordering van rechtszekerheid en bestrijding van fraude.

Centraal Levenstestamentregister (CLTR)

Het CLTR is met ingang van 1 mei 2011 van start gegaan. Het register is opgezet door de KNB en valt daarmee onder de algemene reserve. In mei 2013 is het register gedigitaliseerd. Het aantal inschrijvingen ten opzichte van vorig jaar is mede door de campagne over het levenstestament fors toegenomen. Er zijn in dit boekjaar 151.118 inschrijvingen geweest. Het tarief van een inschrijving is per 1 januari 2016 verlaagd naar € 6,50 per inschrijving. Ten opzichte van de begroting heeft het CLTR meer inkomsten vanwege het aantal inschrijvingen en projecten die niet zijn uitgevoerd. Per saldo heeft het CLTR een winst van € 242.542 gemaakt.

Overige ondersteunende diensten

Centraal Testamentenregister (CTR)

Sinds 1 januari 2007 wordt het beheer en de exploitatie van het CTR uitgevoerd door de KNB. Hiervoor is een convenant gesloten tussen het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de KNB. Eerder lag de uitvoering van het CTR bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Doel van deze overgang is om te komen tot een substantiële kostenbesparing en een kwaliteitsverbetering. Een deel van de bestemmingsreserve van het CTR (€ 500.000) is bestemd voor het bouwen van het portaal voor Hammerstein. Hiervoor is een aparte bestemmingsreserve "Hammerstein portaal" aangemaakt. Deze reserve zal, gelijk met de afschrijvingstermijn van 8,5 jaar voor het Hammerstein portaal, worden afgebouwd naar nul. Het CTR is sinds mei 2012 aangesloten op het Europese netwerk van testamentenregisters. Door deze aansluiting kunnen notarissen in andere Europese landen digitaal inlichtingenverzoeken doen bij het CTR en vice versa. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft besloten per 1 januari 2017 het tarief van het CTR te verlagen naar € 5,50. Het CTR teert hiermee geleidelijk in op haar reserve.

Onderzoek- en ontwikkelingsfonds

De bestemmingsreserve is bedoeld om kosten die samenhangen met de ontwikkeling van (nieuwe) notariële diensten te financieren. Dit jaar zijn er geen onderzoeken geweest.

Ondersteuningsfonds

Het ondersteuningsfonds heeft een weduwe geholpen.

Hammerstein portaal

De bestemmingsreserve Hammerstein portaal bestaat uit de bijdrage van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor toekomstige afschrijvingslasten voor het Hammerstein portaal. De reserve wordt gelijktijdig met de afschrijvingen van het portaal uitgeput.

Verzekeringen – beroepsaansprakelijkheid – nut en noodzaak

Vanaf oktober 2016 is elke notaris weer verplicht verzekerd, omdat niet iedere notaris verzekeraar bleek te zijn. Een specificatie van de verzekeringsbijdragen voor het boekjaar 2018 is opgenomen in de bijlage "collectieve verzekeringen". Vanwege het negatieve koersresultaat is het resultaat € 51.758 negatief. Tijdens de ledenraadsvergadering van 14 november 2018 heeft het bestuur voorgesteld € 1.000.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve verzekeringen en deze toe te voegen aan de algemene reserve van het KNB bureau. Hierdoor neemt het weerstandsvermogen toe en kan de KNB in de toekomst blijven investeren in ICT en Notaris 2.0. In het overzicht van het eigen vermogen op pagina 28 is dit voorstel in de cijfers in de kolom directe mutatie 2018 verwerkt. De bestemmingsreserve verzekeringen komt dan uit op € 1.035.427.

Verzekeringen – arbeidsongeschiktheid en zorg – en schadeverzekeringen

Om inkoopkortingen voor de arbeidsongeschiktheidsverzekering en de zorg- en schadeverzekeringen te bedingen, heeft de KNB mantelovereenkomsten afgesloten met Movir, OHRA en De Goudse. De leden en de kantoormedewerkers kunnen hierdoor korting krijgen op deze verzekeringen.

Verbonden partijen

Stichting ECH (zeggenschap 50% KNB, 25% Rabobank en 25% Raad van Advies)

Op 1 februari 2007 heeft de KNB de rechten van ECH aan de stichting ECH overgedragen tegen een koopsom van € 1.700.000. Aan deze overdracht is een financieringsplan gekoppeld, waarin is bepaald dat de stichting een deel van de koopsom (€ 1.070.000) aan de KNB terugbetaalt uit een door haar af te sluiten krediet ad € 1.200.000 bij de Rabobank Den Haag. Een van de voorwaarden van deze kredietovereenkomst is dat de Rabohypotheekbank N.V. en de KNB borg staan voor 50% van het kredietbedrag, ofwel ieder € 600.000.

De financiering van de stichting ECH is in 2009 geregeld; de borgstelling van de Rabobank is verhoogd. De KNB heeft per saldo een vordering van € 1.150.000 op stichting ECH, waarvan € 1.100.000 is voorzien. Daarnaast heeft de KNB in 2009 en 2010 een korting op de hostingkosten gegeven van totaal € 145.283. Per 1 oktober 2014 is de ECH-webcliënt overgedragen aan Stichting ECH. Stichting ECH is vanaf januari 2016 gestart met terugbetalen van de korting op de hostingkosten. In het kalenderjaar 2017 is het restant van de hostingkosten ontvangen en heeft Stichting ECH € 520.000 terugbetaald. De borgstellingen zijn komen te vervallen en de voorziening van € 1.100.000 is vrijgevallen. Stichting ECH heeft in 2018 de lening van € 630.000 afgelost. Per 31 december 2018 resteert een bedrag van € 92.154 inzake de lening van de ECH-webcliënt. Deze zal per 1 januari 2019 voor € 50.000 en per 1 januari 2020 voor € 42.154 worden afgelost.

Stichting ECH maakt gebruik van PEC en inzet van medewerkers van de KNB. Hiervoor zijn zakelijke prijsafspraken gemaakt.

Stichting Voorzieningsfonds van de KNB

Het bestuur van Stichting Voorzieningsfonds van de KNB bestaat uit de 3 bestuursleden die geleverd worden door de KNB; de voorzitter, de penningmeester en een lid. Op 13 juni 2018 is de Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat opgericht. In december 2018 heeft Stichting Voorzieningsfonds van de KNB de vorderingen vanaf augustus 2017 overgedragen aan Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat. Er is sedert 1993/1994 geen bijdrage voor het Voorzieningsfonds geheven. De twee leningen met de KNB zijn afgelost. In 2019 zal Stichting Voorzieningsfonds van de KNB de rekening-courant aflossen.

Stichting Pensioenfonds Notariaat

Op grond van de statuten van Stichting Pensioenfonds Notariaat (SPN) worden de bestuursleden als volgt benoemd: drie leden op basis van voordracht door de KNB, twee leden op basis van voordracht door de Bond van Medewerkers in het Notariaat, één lid vanuit de gepensioneerden en twee leden op voordracht door het bestuur van het SPN. Per 1 juli 2014 is de pensioenraad omgevormd naar de PensioenKamer. Over en weer is er geen sprake van aansprakelijkheden en/of afgegeven garanties.

Stichting Rechtszekerheid Digitaal

Het bestuur van de Stichting Rechtszekerheid Digitaal (SRD) wordt gevormd door een aantal leden van de KNB en een extern lid. De stichting opereert onafhankelijk van de KNB en scheidt de randvoorwaarden waaraan digitale initiatieven zouden moeten voldoen.

Stichting Nobilex

Het bestuur van Stichting Nobilex wordt benoemd door de KNB. Stichting Nobilex houdt zich bezig met een doelmatige en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening door juridische dienstverleners. Nobilex Automatisering B.V. ontwikkelt kantoorautomatisering voor en door notariskantoren. Om de financiering rond te krijgen heeft de KNB zich voor Nobilex Automatisering B.V. op 11 april 2018 borg gesteld tot een maximum van € 4,7 miljoen aan hoofdsommen. De KNB ontvangt over dit bedrag een borgstellingsprovisie van 3,8%. De bedoeling is dat in 2019 de eerste kantoren met de kantoorautomatisering gaan werken.

Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat

Het bestuur van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaat uit 5 tot 7 leden en wordt nu gevormd door het KNB bestuur. Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat is op 13 juni 2018 opgericht. De activiteiten van Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat bestaan voornamelijk uit de instandhouding van een fonds als bedoeld in artikel 88a Wet op de notarisambt teneinde de continuïteit van de goede notariële dienstverlening te garanderen en te bevorderen, en voorts het verrichten van al hetgeen met het bovenstaande in de ruimste zin verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn. Om notariskantoren de tijd te geven hun facturatiesysteem aan te passen en de cliënten tijdig te informeren is de heffing per akte pas vanaf 1 augustus 2018 ingegaan. In december 2018 heeft Stichting Voorzieningsfonds van de KNB de vorderingen vanaf augustus 2017 overgedragen aan Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat. Er zijn in 2018 bedragen uitgekeerd in reeds lopende dossiers. Er waren geen nieuwe claims in 2018. Daarnaast heeft KNB de nota van de kosten van tucht en toezicht doorbelast aan Stichting Kwaliteitsfonds Notariaat. Vanwege de latere oprichting en latere heffing is er een tekort in 2018. De verwachting is dat de inkomsten in 2019 toereikend zijn om de kosten van 2019 te dekken en het tekort van 2018 te compenseren. Hierdoor blijft in 2019 de heffing van de akte gelijk aan de heffing in 2018.

Algemene reserves

De reserve ICT & Procesoptimalisatie wordt gebruikt voor het financieren van projecten inzake het opzetten of overnemen van registers en/of het uitvoeren in het kader van nieuwe wetgeving. Daarnaast is de reserve bedoeld om toekomstige investeringen in de PEC-diensten te financieren. In het boekjaar 2018 is deze reserve afgenomen vanwege begrote projectkosten. In de begroting van 2019 en 2020 worden de projecten gefinancierd uit deze reserve. Zoals uit de gesegmenteerde begroting op pagina 16 blijkt, wordt er komende jaren fors geïnvesteerd in ICT & Procesoptimalisatie. De reserve Public Relations zal worden gebruikt om campagnes te voeren. De reserve kwaliteitstoetsing wordt gebruikt voor het aanpassen van de peer reviews en het opzetten van intervisie. Vanaf 2020 zal deze reserve worden gebruikt voor de kwaliteitsverbetering van het notariaat. De reserve CLTR wordt gebruikt om eventuele calamiteiten in het digitaal register op te vangen en aansluitingen te bouwen voor externe partijen. De uitgeverij zal de reserve nodig hebben wanneer in de toekomst het Fikkert's en de brochures digitaal beschikbaar worden gesteld. In de cijfers op pagina 28 is het voorstel van het bestuur verwerkt om € 1.000.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve verzekeringen en deze toe te voegen aan de algemene reserve van het KNB Bureau. Hierdoor zal het weerstandsvermogen toenemen. Vanwege de omvangrijke ICT-systemen is een groot weerstandsvermogen noodzakelijk, zodat eventuele problemen met de systemen, waar de KNB en haar leden dagelijks afhankelijk van zijn, kunnen worden verholpen.

Zoals uit de begrotingen van 2019 en 2020 op pagina 16 blijkt, wordt een negatief resultaat begroot voor I&P (respectievelijk € 1.597.975 en € 1.547.974) en is de reserve eind 2020 ontoereikend om de toekomstige verliezen te dekken. Het bestuur pleit dan ook voor de invoering van een nieuwe bijdrage I&P om toekomstige investeringen in I&P en met name de digitale akte veilig te stellen.

Den Haag, 9 mei 2019

Het bestuur bestaande uit:

mr. A. Barkey Wolf

mr. N. van Buitenen (voorzitter)

mr. E.M.J.J. Engelen

mr. A.C. van der Klooster

mr. drs. R.V. van der Kuijp (penningmeester)

mr. A.H. Schuering

mr. B.L.W.P. Versteeg

Begroting 2019 en voorstel bijdrage

	werkelijk 2018	werkelijk 2016/2017	begroting 2018	aangepaste begroting 2019	begroting 2020
Baten	15.062.343	18.675.992	14.173.215	14.498.584	13.408.857
Directe kosten	8.303.224	8.894.266	7.842.577	8.173.575	7.578.571
Bruto marge	6.759.119	9.781.726	6.330.638	6.325.009	5.830.286
Personeelskosten	4.262.403	5.609.540	4.793.526	4.602.923	4.403.649
Afschrijvingskosten	608.162	754.940	519.131	487.061	448.933
Overige bedrijfskosten	3.207.932	3.293.279	3.068.531	2.783.743	2.535.383
Totaal overige kosten	8.078.496	9.657.759	8.381.188	7.873.727	7.387.965
Financiële baten en lasten	-91.558	137.811	87.862	91.083	87.275
Bijzondere bate	0	1.100.000			
Exploitatiesaldo voor belasting	-1.410.936	1.361.778	-1.962.688	-1.457.635	-1.470.404
Vennootschapsbelasting	0	(14.018)	0	0	0
Exploitatiesaldo na belasting	(1.410.936)	1.347.760	(1.962.688)	(1.457.635)	(1.470.404)

In verband met de economische omstandigheden en voortschrijdend inzicht is de begroting 2019 in november 2018 aangepast. Dit betreft met name de kosten van personeel en ict projecten.

Op de volgende bladzijde treft u de gesegmenteerde begrotingen aan en daarna een overzicht voorstel bijdragen januari tot en met december 2020.

Begroting 2019 en begroting 2020

aangepaste begroting
2019

	KNB bureau	O&K	Kwal.toets.	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	3.590.145	319.800	792.000	5.517.689	547.396	439.200	1.897.500		497.854	897.000			14.498.584
Directe kosten	67.800	67.800	512.800	4.804.545	194.000	10.500	1.738.300		59.750	783.000	0	2.880	8.173.575
Bruto marge	3.590.145	252.000	279.200	713.144	353.396	428.700	159.200	0	438.104	114.000	0	-2.880	6.325.009
Personeelskosten	971.273	164.745	206.053	1.487.067	214.205	301.521	228.621		148.801	32.112			3.754.398
Toegerekende perskst	180.225	53.965	50.322	329.710	50.550	56.242	80.833		36.887	9.791			848.525
Afschrijvingskosten			0	0			970			9.900			10.870
Toegerekende afschrkst	101.155	30.287	28.228	185.026	28.390	31.587	45.349		20.697	5.472			476.191
Overige bedrijfskosten	2.108.510	54.522	50.855	333.131	51.050	56.800	81.686		37.274	9.915			2.783.743
Totaal overige kosten	3.361.163	303.519	335.458	2.334.934	344.195	446.150	437.459	0	243.659	67.190	0	0	7.873.727
Financiële baten en lasten	15.119	991	3.808	23.815	3.422	842	30.885		338	8.547	1.471	1.845	91.083
Exploitatiesaldo voor vpb	244.101	-50.528	-52.450	-1.597.975	12.623	-16.608	-247.374	0	194.783	55.357	1.471	-1.035	-1.457.635

PM

begroting
2020

	KNB bureau	O&K	Kwal.toets.	I&P	Uitgeverij	Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	3.356.868	309.800	0	5.517.689	492.396	442.250	1.897.500		495.354	897.000			13.408.857
Directe kosten	68.196	68.196	0	4.759.545	156.400	10.500	1.738.300		59.750	783.000	0	2.880	7.578.571
Bruto marge	3.356.868	241.604	0	758.144	335.996	431.750	159.200	0	435.604	114.000	0	-2.880	5.830.286
Personeelskosten	981.889	168.530	0	1.480.700	217.823	306.664	233.369		153.226	32.701			3.574.902
Toegerekende perskst	185.090	55.421	0	338.610	51.913	57.760	92.015		37.883	10.055			828.747
Afschrijvingskosten			0	0			970			0			970
Toegerekende afschrkst	101.155	30.287	0	185.026	28.390	31.587	45.349		20.697	5.472			447.963
Overige bedrijfskosten	1.934.124	53.290	0	325.597	49.896	55.515	70.838		36.431	9.692			2.535.383
Totaal overige kosten	3.202.258	307.528	0	2.329.933	348.022	451.526	442.541	0	248.237	57.920	0	0	7.387.965
Financiële baten en lasten	15.119	991	0	23.815	3.422	842	30.885		338	8.547	1.471	1.845	87.275
Exploitatiesaldo voor vpb	169.729	-64.933	0	-1.547.974	-8.604	-18.934	-252.456	0	187.705	64.627	1.471	-1.035	-1.470.404

PM

Overzicht voorstel bijdragen 2020

In dit overzicht wordt een voorstel gedaan voor de bijdragen van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020. Voorgesteld wordt de algemene bijdrage per 1 januari 2020 te handhaven op het niveau van ordejaar 2007/ 2008. Voorts wordt voorgesteld de bijdrage voor het public relationsbudget te handhaven op € 250. De bijdrage bestuursorganen is bedoeld voor de forfaitaire vergoeding voor de honorering van de notariële leden van de kamers van het notariaat, de vergoeding voor de behandeling van de declaratiegeschillen door de geschillencommissie en de forfaitaire vergoeding voor ringbestuurders. Voorgesteld wordt om de forfaitaire vergoeding van de ringbestuurders uit de bijdrage bestuursorganen te betalen en de overige vergoedingen door het kwaliteitsfonds te laten betalen. Hierdoor wordt de bijdrage verlaagd naar € 75 per lid. Voorgesteld wordt om de bijdrage bestuursorganen niet meer in rekening te brengen bij de toegevoegd notarissen. Voorgesteld wordt om de bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds te handhaven op € 30 per lid. Voorgesteld om de kosten van kwaliteitstoetsing, evenals de kosten van tucht en toezicht, te laten betalen door het kwaliteitsfonds. Tenslotte wordt voorgesteld om een nieuwe bijdrage I&P te introduceren ter dekking van de kosten van de grote ict projecten met name de digitale akte. Door deze bijdrage blijft de totale bijdrage van de notaris en de kandidaat-notaris in de maatschap in 2020 op hetzelfde niveau als in 2019.

Tenslotte volgt een specificatie van de bijdragen per bijdragecategorie.

	2020 voorstel	2019 vastgesteld
A. Notarissen		
Algemene bijdrage (excl. BTW)	2.175	2.175
Bijdrage public relations (excl. BTW)	250	250
Bijdrage bestuursorganen	75	245
Bijdrage kwaliteitstoetsing	0	550
Bijdrage I&P	720	
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>30</u>	<u>30</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	3.250	3.250
AA. Toegevoegd notarissen		
Algemene bijdrage (excl. BTW)	2.175	2.175
Bijdrage bestuursorganen	0	245
Bijdrage kwaliteitstoetsing	0	550
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>30</u>	<u>30</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	2.205	3.000
B. Kandidaat-notarissen in de maatschap*		
Algemene bijdrage (excl. BTW)	2.175	2.175
Bijdrage public relations (excl. BTW)	250	250
Bijdrage bestuursorganen	75	245
Bijdrage kwaliteitstoetsing	0	550
Bijdrage I&P	720	
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>30</u>	<u>30</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	3.250	3.250

	2020 voorstel	2019 vastgesteld
C. Kandidaat-notarissen (> 6 jr.)	774	774
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>30</u>	<u>30</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	804	804
D. Kandidaat-notarissen (> 3 jr.)	301	301
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>30</u>	<u>30</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	331	331
E. Kandidaat-notarissen (< 3 jr.)	184	184
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	<u>30</u>	<u>30</u>
Totaal bijdragen excl. BTW	214	214

*c.q. kandidaat-notarissen die ondernemingsrisico lopen

Verslag van de financiële commissie ledenraad KNB

Aanwezig: mevrouw M.A. van Wensveen, hoofd financiën en administratie KNB
de heer mr. drs. R.V. van der Kuijp, bestuurslid KNB (penningmeester)
de heer mr. E.M.J.J. Engelen, toetredend bestuurslid KNB
de heer H. Kuijpers, directeur KNB
de heer mr. A.A. van Rhee voorzitter Ring Amsterdam
de heer mr. C.J.C.M. van Haperen voorzitter Ring Den Haag
de heer mr. K. van Zundert bestuurslid Ring Overijssel

Datum: Vrijdag 12 april 2019

Locatie: kantoor KNB , Spui 184, 2511 BW Den Haag

Op uitnodiging van het bestuur van de KNB is de financiële commissie bijeengekomen om toelichting te krijgen op de volgende conceptstukken en rapporteert daarover als volgt:

1. Financieel jaarverslag KNB ordejaar 2018 en begroting 2020

Tijdens de vergadering is door mevrouw Van Wensveen, het financieel verslag en de jaarrekening van de KNB uitgebreid toegelicht en er bestond voldoende gelegenheid tot het stellen van vragen.

Aangezien 2016/2017 een verlengd boekjaar betrof, was het complex een vergelijking te maken tussen de cijfers van 2018 en het daarvoor gelegen boekjaar. Door cijfers mede uit te drukken in percentages (bijvoorbeeld bij de toelichting op de resultatenrekening) is dat inzicht toch (voldoende) mogelijk gemaakt. Er kan geconcludeerd worden dat de stukken een goed inzicht geven in de baten en lasten van de KNB over het boekjaar 2018 en haar vermogen. Ook wordt goed inzichtelijk gemaakt de toekomstige ontwikkeling van het vermogen en de te verwachten baten en lasten voor boekjaar 2020.

Gedurende de bespreking zijn veel onderwerpen aan de orde geweest, zoals onder andere:

- a. het negatief resultaat ten bedrage van EUR 1.410.936 (inclusief toevoeging aan bestemmingsreserve) over het boekjaar 2018. Dit was minder negatief dan begroot;
- b. de positieve effecten op het resultaat, zoals diverse lagere kosten (issuegroepen, advieskosten, projectkosten -niet besteed-) en diverse hogere opbrengsten (VIS, GBA-V, CTR en CLTR) ;
- c. negatieve effecten op het resultaat, gelegen bijvoorbeeld in koersresultaat, project vernieuwing WNA, hogere kosten jubileumjaar;
- d. versterking van het weerstandsvermogen. Het aanhouden van een weerstandsvermogen is onder andere om financiële tegenvallers op te vangen, zodat niet meteen bezuinigd hoeft te worden.

De bestemmingsreserve verzekeringen, bedoeld om -plotseling- wisselend premieverloop op te vangen, is naar de mening van het bestuur onnodig hoog.

Voorgesteld wordt om EUR 1mio uit de bestemmingsreserve verzekeringen over te hevelen naar de algemene reserve zodat dit bedrag als onderdeel van het eigen vermogen de ratio voor het weerstandsvermogen versterkt.

Het bestuur acht deze versterking wenselijk zodat geborgd wordt dat bij eventuele problemen met omvangrijke ICT systemen waar de KNB en haar leden van afhankelijk zijn, adequaat kan worden gereageerd (zonder dat meteen moet worden bezuinigd).

Voorts wordt voorgesteld om de bijdragen van de leden voor 2020 niet te indexeren en dus in principe gelijk te laten. Voor wat betreft de bijdragen voor de notarissen wordt opgemerkt dat de bijdragen bestuursorganen hoofdzakelijk voldaan zal worden uit het kwaliteitsfonds, ten gevolge waarvan nog slechts EUR 75,00 bijdrage per notaris noodzakelijk is (voorheen: EUR 245,00). Daarenboven wordt voorgesteld om de kosten van kwaliteitstoetsing ook te financieren uit het kwaliteitsfonds, waardoor de bijdrage kwaliteitstoetsing (EUR 550,00) kan vervallen.

Het bestuur stelt voor om een bijdrage I&P (ICT en procesoptimalisatie) te creëren. I&P is het segment met de grootste inkomsten binnen de KNB, maar ook met de grootste uitgaven. Met de nieuwe bijdrage I&P wordt financiële ruimte gemaakt voor investeringen op de korte en middellange termijn, bijvoorbeeld voor de ontwikkeling van de digitale akte.

De financiële commissie van de ledenraad is tevreden met de duidelijke toelichtingen en de wijze van begroten voor 2020. De commissie kan zich vinden in het verslag en de jaarrekening over het boekjaar 2018 inclusief de begroting 2019 en adviseert de ledenraad deze met een positief advies aan de algemene vergadering voor te leggen.

De commissie dankt mevrouw Van Wensveen voor haar inzet en inspanningen. Speciale dank gaat uit naar de heer Van der Kuijp als aftredend penningmeester voor zijn zorg en inzet voor een behoudende en gezonde financiële staat van de KNB de afgelopen jaren en derhalve ook voor het boekjaar 2018.

JAARREKENING

2018

Balans per 31 december 2018
(na verwerking voorstel resultaatbestemming)

	<u>2018</u>	<u>2016/2017</u>
I Vaste activa		
Immateriële vaste activa	1.206.928	1.764.169
Materiële vaste activa	198.721	228.602
	<u>1.405.649</u>	<u>1.992.772</u>
II Vlottende activa		
Voorraden	39.146	53.484
Vorderingen en overlopende activa	7.576.236	8.881.155
Effecten	6.047.577	5.611.942
Liquide middelen	7.708.434	6.460.578
	<u>21.371.393</u>	<u>21.007.159</u>
III Kortlopende schulden en overlopende passiva	6.599.579	5.359.773
Werkkapitaal	<u>14.771.814</u>	<u>15.647.386</u>
	<u>16.177.463</u>	<u>17.640.157</u>
IV Eigen Vermogen		
Algemene reserves	9.413.763	9.593.685
Bestemmingsreserves	6.763.700	8.046.473
	<u>16.177.463</u>	<u>17.640.157</u>
Eigen vermogen	<u>16.177.463</u>	<u>17.640.157</u>
Eigen vermogen	<u>16.177.463</u>	<u>17.640.157</u>
	0	

Rekening van baten en lasten

	werkelijk <u>2018</u>	werkelijk <u>2016/2017</u>	begroting <u>2018</u>
2 Baten	15.062.343	18.675.992	14.173.215
3 Directe kosten	8.303.224	8.894.266	7.842.577
Bruto marge	6.759.119	9.781.726	6.330.638
4 Personeelskosten	4.262.403	5.609.540	4.793.526
5 Afschrijvingskosten	608.162	754.940	519.131
6 Overige bedrijfskosten	3.207.932	3.293.279	3.068.531
Totaal overige kosten	8.078.496	9.657.759	8.381.188
7 Financiële baten en lasten	-91.558	137.811	87.862
Bijzondere bate	0	1.100.000	
Exploitatiesaldo voor belasting	-1.410.937	1.361.778	-1.962.688
8 Vennootschapsbelasting	0	(14.018)	0
Exploitatiesaldo na belasting	(1.410.937)	1.347.760	(1.962.688)

Kasstroomoverzicht

Kasstroom uit operationele activiteiten	<u>2018</u>	<u>2016/2017</u>
Bedrijfsresultaat	-1.319.377	123.967
Resultaat bestemmingsreserve verzekeringen	-51.758	135.434
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen inclusief verzekeringen en svf	649.502	791.842
- veranderingen in werkkapitaal		
. Mutatie debiteuren	-1.969.250	113.170
. Mutatie te ontvangen rente	15.220	44.822
. Mutatie overlopende passiva	-7.200	-9.007
. Mutatie voorzieningen	0	0
. Mutatie aan- en verkopen effecten	-652.196	-781.470
. Mutatie voorraden	14.338	-12.186
. Mutatie crediteuren	2.082.362	1.824.455
. Mutatie overige vorderingen	-8.607	-712.014
. Mutatie overlopende activa	3.246.114	-3.796.684
. Mutatie overige schulden	-856.397	842.832
. Mutatie belastingen en sociale premies	42.483	-76.307
	<u>1.906.867</u>	<u>-2.562.387</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.185.233	-1.511.145
Ontvangen interest	125.003	144.872
Vennootschapsbelasting	0	-14018
	<u>125.003</u>	<u>130.854</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.310.236	-1.380.290
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa	0	0
Investerings in materiële vaste activa	-62.379	-12.292
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-62.379	-12.292
Netto kasstroom	1.247.857	-1.392.583
Mutatie geldmiddelen	1.247.857	-1.392.583
Verschil	0	0
Liquide middelen 30.09.2016		7.853.161
Liquide middelen 31.12.2017	6.460.578	6.460.578
Liquide middelen 31.12.2018	7.708.434	
Mutatie geldmiddelen	1.247.857	-1.392.583

Toelichting op de jaarrekening 2018

Algemeen

De KNB en haar organisatie zijn geregeld in de Wet op het notarisambt (Wna). De KNB is bij wet ingesteld en is een publiekrechtelijke rechtspersoon. Alle in Nederland gevestigde notarissen en werkzame toegevoegd notarissen en kandidaat-notarissen zijn lid van de KNB. De KNB heeft tot taak de bevordering van een goede beroepsuitoefening door de leden en van hun vakbekwaamheid. Haar taak omvat mede de zorg voor de eer en het aanzien van het notarisambt. Bij verordening worden beroeps- en gedragsregels van de leden van de KNB vastgesteld. Tevens kunnen bij verordening regels worden gesteld betreffende de bevordering van de vakbekwaamheid van de leden en de kwaliteit van de beroepsuitoefening. Verder is de KNB verantwoordelijk voor het uitvoeren van kwaliteitstoetsen bij haar leden, die worden verricht door deskundigen die zijn aangewezen door de KNB. De jaarrekening is opgesteld op basis van eigen grondslagen. KNB is gevestigd te Den Haag en ingeschreven in de KvK onder nummer 50179705.

Waarderingsgrondslagen

Alle activa en passiva zijn nominaal gewaardeerd, tenzij anders vermeld. De immateriële en materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische kostprijzen, verminderd met afschrijvingen die tijdsevenredig berekend worden op basis van de geschatte levensduur van de desbetreffende activa.

Aanschaffingen voor een lager bedrag dan € 2.500 per project worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht. De effecten worden gewaardeerd tegen de actuele waarde aan het einde van het boekjaar. De actuele waarde is bepaald op basis van marktwaarde.

Waarderingsverschillen als gevolg van koersfluctuaties van effecten worden verantwoord onder de financiële baten en lasten van de rekening van baten en lasten. Bij verkoop van effecten gerealiseerde koersverschillen worden eveneens verantwoord onder de financiële baten en lasten van de rekening van baten en lasten.

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van nodig geachte voorzieningen voor dubieuze vorderingen.

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De jaarlijks verschuldigde bijdragen voor de pensioenregelingen (middelloon en beschikbare premieregeling) worden rechtstreeks in de rekening van baten en lasten verwerkt. De nog te betalen en terug te ontvangen bijdragen worden opgenomen onder de kortlopende schulden respectievelijk vorderingen. De overrente wordt geboekt op basis van het kasstelsel.

Jubileumuitkeringen worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht in het jaar van uitkering.

De premies voor de collectieve verzekeringen worden omgeslagen over de notarisleden en tekorten of overschotten worden rechtstreeks via de balans onttrokken c.q. toegevoegd aan de bestemmingsreserve verzekeringen.

De baten en lasten worden tot uitdrukking gebracht in het jaar waarop zij betrekking hebben, met dien verstande dat mogelijke verliezen worden genomen zodra zij voorzienbaar zijn.

Met ingang van 1 oktober 2016 valt de KNB onder de vennootschapsbelasting. Met de belastingdienst zijn gesprekken gaande om vast te stellen welke segmenten en/of activiteiten van de KNB belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting.

Beperking verspreidingskring

De jaarrekening van de KNB is uitsluitend bedoeld voor een specifieke gebruikersgroep, zijnde de leden van KNB. Hierdoor is de jaarrekening niet geschikt voor andere doeleinden.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode en draagt, in samenhang met de balans en rekening van baten en lasten, bij aan het inzicht in de financiering van de activiteiten van de beroepsorganisatie, alsmede in de liquiditeit, de solvabiliteit en de kwaliteit van het behaalde resultaat.

Het bedrijfsresultaat wordt aangepast voor:

- 1) Posten van de rekening van baten en lasten die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in dezelfde periode.
- 2) Mutaties in voorzieningen, overlopende posten, voorraden, handelsdebiteuren en handelscrediteuren.
- 3) Posten van de rekening van baten en lasten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet beschouwd worden als behorend tot de operationele activiteiten.
- 4) De effecten worden niet beschouwd als zeer liquide activa en zijn daarom niet meegenomen in het saldo geldmiddelen.

Toelichting op de balans

I Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa (software) was als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2016/2017</u>
Boekwaarde aanvang boekjaar	1.764.169	2.473.097
Investerings in software	-	-
	<hr/>	<hr/>
Afschrijvingen	1.764.169 557.242-	2.473.097 708.927-
Boekwaarde ultimo boekjaar	<hr/> 1.206.928	<hr/> 1.764.169

De afschrijving per jaar varieert van 10% tot 33 1/3% van de historische kostprijs.

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

	<u>2018</u>	<u>2016/2017</u>
Boekwaarde aanvang boekjaar	228.602	299.224
Investerings in computers	62.379	12.293
	<hr/>	<hr/>
Afschrijvingen	290.981 92.260-	311.517 82.915-
Boekwaarde ultimo boekjaar	<hr/> 198.721	<hr/> 228.602

De afschrijving per jaar varieert van 10% tot 33 1/3% van de historische kostprijs.

II Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

Onder deze post zijn begrepen:

	<u>2018</u>	<u>2016/2017</u>
Debiteuren	2.162.172	192.922
Te ontvangen rente	30.836	46.056
Belastingen en sociale premies	236.057	257.499
Overige vorderingen	4.093.933	4.085.326
Overlopende activa	1.053.239	4.299.353
	<hr/>	<hr/>
	7.576.236	8.881.155

Effecten

	Verkrijgings-	Koers-	Aan-verkopen	Aan-verkopen	koersresultaten		Verkrijgings-	Koers-
	waarde	waarde	verkrijgings-	tegen beurs-	door	door	waarde	waarde
	31-12-2017	31-12-2017	waarde	waarde	verkoop	waardering	31-12-2018	31-12-2018
Obligaties	2.300.155	2.319.802	387.367	388.486	1.119-	50.903-	2.687.522	2.656.266
Aandelen	3.160.044	3.292.139	153.847	259.126	5.703	165.658-	3.313.891	3.391.311
Totaal boekjaar 2018	5.460.199	5.611.942	541.214	647.611	4.585	216.561-	6.001.413	6.047.577
Totaal boekjaar 2016/17	4.203.372	4.837.533	1.345.325	781.470	-169.191	162.130	5.460.199	5.611.942

De effecten liggen in open bewaargeving bij ABN-AMRO Effectenbewaarbedrijf N.V. te 's-Gravenhage. De effectenportefeuille is verpand aan ABN-AMRO Bank NV als zekerheid voor de afgegeven borg.

Liquide middelen

	<u>2018</u>	<u>2016/2017</u>
Kas-, bank- en giroaldi	7.708.434	6.460.578
	<u>7.708.434</u>	<u>6.460.578</u>

De rentevergoeding op de spaarrekening bedraagt tussen 0% en 0,05% en op de vermogensspaarrekening 0,05%. Een bedrag van € 1.900.000 staat op deposito's. Jaarlijks per 29 augustus, per 13 december en per 9 maart vervalt € 100.000. De vervaldata liggen tussen 9 maart 2019 en 29 augustus 2025.

III Kortlopende schulden en overlopende passiva

Onder deze post zijn begrepen:	<u>2018</u>	<u>2016/2017</u>
Crediteuren	5.323.323	3.240.961
Belastingen en sociale premies	254.103	233.062
Overige schulden en te betalen kosten	991.986	1.848.383
Overlopende passiva	30.167	37.367
	<u>6.599.579</u>	<u>5.359.773</u>

V Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

	<u>2018</u>	<u>2016/2017</u>
De verplichtingen uit hoofde van huurcontracten bedragen	1.589.238	2.265.000
Deze verplichtingen hebben een resterende looptijd van 5 jaar en 6 maanden.		
KNB is verplichtingen aangegaan met Avisi en Davinci voor hosting en beheer van het PEC platform.	2.315.000	2.029.666
KNB is verplichtingen aangegaan met Avisi en Davinci voor de modernisering van het CTR.	178.000	228.200
KNB is aansprakelijk gesteld voor verlies van gelden van cliënten door misbruik van derdengeldrekening door een notaris. De claim bedraagt € 1,2 miljoen.		
KNB heeft zich borg gesteld jegens Nobilex Automatisering B.V. tot een maximum van 4,7 miljoen.		

IV Eigen Vermogen	Algemene reserves						
	2016/2017 aanvang 16/17	2016/2017 res bestemming	2016/2017 directe mutatie	2018 saldo 31-12-17	2018 res bestemming	2018 directe mutatie	2018 saldo 31-12-18
KNB bureau	2.159.144	390.088		2.549.232	242.418-	1.000.000	3.306.815
Onderwijs en Kandidatenzaken	45.871	121.698		167.569	63.819-		103.750
Kwaliteitstoetsing	513.503	129.341		642.844	42.616		685.460
ICT & Procesoptimalisatie	3.259.232	756.445		4.015.678	1.251.895-		2.763.783
Uitgeverij	521.085	56.027		577.112	10.060		587.172
Rechtsvragen	38.229	104.162		142.392	6.943		149.335
Public Relations	57.281	82-		57.199	76.051		133.250
CLTR	1.397.919	43.740		1.441.659	242.542		1.684.201
Totaal Algemene reserves	7.992.265	1.601.419	-	9.593.685	1.179.921-	1.000.000	9.413.763
Bestemmingsreserves	2016/2017 aanvang 16/17	2016/2017 res bestemming	2016/2017 directe mutatie	2018 saldo 31-12-17	2018 res bestemming	2018 directe mutatie	2018 saldo 31-12-18
CTR	5.343.153	135.618-		5.207.535	164.375-		5.043.160
Hammerstein portaal	264.706	73.529-		191.177	58.824-		132.353
Verzekeringen	1.951.752		135.434	2.087.185		-1.051.758	1.035.427
Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds	277.758	29.169-		248.589	1.820-		246.770
Ondersteuningsfonds	327.329	15.343-		311.986	5.996-		305.990
Totaal Bestemmingsreserves	8.164.698	-253.659	135.434	8.046.473	231.015-	1.051.758-	6.763.700
Totaal Eigen vermogen	16.156.963	1.347.760	135.434	17.640.157	-1.410.936	-51.758	16.177.463

De bestemmingsreserve CTR is bedoeld om toekomstige investeringen samenhangend met CTR te financieren.

De bestemmingsreserve Hammerstein portaal bestaat uit de bijdrage van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor toekomstige afschrijvingslasten voor het Hammerstein portaal.

De bestemmingsreserve Verzekeringen is bedoeld om een wisselend premieverloop te neutraliseren en om een basis te vormen, die nodig kan zijn als andere verzekeringsvormen hun intrede doen.

De bestemmingsreserve Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds is bedoeld om de toekomstige kosten samenhangend met de ontwikkeling van notariële diensten te financieren.

De bestemmingsreserve ondersteuningsfonds is in eerste instantie bedoeld om uitkeringen te kunnen verstrekken aan weduwen die o.a. wegens onvoldoende nabestaandenpensioen niet voldoende middelen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien. Daarnaast is het in bredere zin bedoeld om een uitkering te kunnen doen in gevallen waarin geen financieel of sociaal vangnet aanwezig is. De uit te keren bedragen worden jaarlijks vastgesteld door het bestuur van de KNB. De uitkeringen houden geen vaste toezegging in voor de toekomst.

Verloop bestemmingsreserve Verzekeringen in het boekjaar:		2018	2016/2017
Stand per aanvang boekjaar		2.087.185	1.951.752
Mutaties in het boekjaar			
Bij: bijdragen verzekeringspremies	5.431.881		6.879.242
Af: betaalde verzekeringspremies	-5.417.939		-6.699.595
Bij: rente	-12.816		18.981
Af: aandeel overhead	-52.884		-63.194
Af: onttrekking ten gunste van KNB bureau	-1.000.000		
		1.051.758-	135.434
Saldo ultimo boekjaar		1.035.427	2.087.185

Toelichting op de rekening van baten en lasten

1. Gesegmenteerde rekening van baten en lasten

2018	KNB bureau	O&K	Kwal.toets.	I&P	Uitgeverij Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	3.746.422	338.339	801.167	5.682.656	565.391	444.283	1.996.987	505.988	981.110	0	0	15.062.343
Directe kosten	71.044	467.817	4.982.115	220.748	6.400	1.677.098	200.343	200.343	673.810	0	3.848	8.303.224
Bruto marge	3.746.422	267.295	333.350	700.542	344.643	437.883	319.888	305.645	307.300	0	-3.848	6.759.119
Personeelskosten	969.031	188.935	175.046	1.120.562	199.926	256.301	238.337	131.089	24.985	0	0	3.304.212
Toegerekende perskst	241.431	59.842	47.358	341.924	55.302	73.564	88.525	41.477	8.770	0	0	958.191
Afschrijvingskosten	0	0	0	0	0	0	970	58.824	9.900	0	0	69.694
Toegerekende afschrkst	135.675	33.629	26.613	192.149	31.078	41.340	49.748	23.308	4.928	0	0	538.468
Overige bedrijfskosten	2.628.521	48.405	38.348	276.394	44.855	59.485	71.586	33.346	6.992	0	0	3.207.932
Totaal overige kosten	3.974.657	330.811	287.364	1.931.028	331.161	430.690	449.165	229.220	55.575	0	0	8.078.496
Financiële baten en lasten	-14.182	-302	-3.370	-21.408	-3.422	-250	-35.098	-374	-9.183	-1.820	-2.148	-91.558
Exploitatiesaldo voor vpb	-242.418	-63.819	42.616	-1.251.895	10.060	6.943	-164.375	76.051	242.542	-1.820	-5.996	-1.410.936
Exploitatiesaldo na vpb	-242.418	-63.819	42.616	-1.251.895	10.060	6.943	-164.375	76.051	242.542	-1.820	-5.996	-1.410.936

2016/2017	KNB bureau	O&K	Kwal.toets.	I&P	Uitgeverij Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR	Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	4.579.574	910.244	989.358	6.785.664	730.147	548.644	2.591.894	629.894	910.574	0	0	18.675.992
Directe kosten	275.573	513.778	4.733.663	238.983	9.092	2.146.547	149.345	149.345	776.963	31.491	18.833	8.894.266
Bruto marge	4.579.574	634.671	475.580	2.052.001	491.164	539.552	445.347	480.549	133.611	-31.491	-18.833	9.781.726
Personeelskosten	1.175.977	250.235	198.885	1.348.156	242.541	320.593	250.554	230.947	29.018	0	0	4.046.905
Toegerekende perskst	398.458	124.291	71.306	506.903	90.454	54.140	180.742	118.349	17.992	0	0	1.562.635
Afschrijvingskosten	0	0	0	0	0	0	1.212	73.529	24.750	0	0	99.492
Toegerekende afschrkst	167.133	52.134	29.910	212.621	37.941	22.709	75.812	49.642	7.547	0	0	655.448
Overige bedrijfskosten	2.472.737	87.790	50.601	358.440	63.740	38.424	124.943	83.711	12.893	0	0	3.293.279
Totaal overige kosten	4.214.305	514.450	350.701	2.426.120	434.675	435.866	633.263	482.649	92.200	0	0	9.657.759
Financiële baten en lasten	24.821	1.320	4.462	30.565	4.977	476	52.298	2.017	11.064	2.322	3.490	137.811
Bijzondere bate vrijval ECH	390.089	121.542	129.341	756.445	61.466	104.162	-135.618	-82	52.475	-29.169	-15.343	1.361.778
Exploitatiesaldo voor vpb	156	0	0	-5.439	0	0	0	0	-8.735	0	0	-14.018
Exploitatiesaldo na vpb	390.089	121.698	129.341	756.445	56.027	104.162	-135.618	-82	43.740	-29.169	-15.343	1.347.760

begroting 2018	KNB bureau	O&K	K wal.toets.	I&P	Uitgeverij Rechtsvragen	CTR	H.portaal	Public Rel.	CLTR Onderzoek	Onderst.	Totaal
Baten	3.634.015	436.600	792.000	5.269.400	553.958	439.200	1.897.500	500.542	650.000	0	14.173.215
Directe kosten	135.040	135.040	514.000	4.421.337	190.400	10.500	1.659.500	148.000	763.800	0	7.842.577
Bruto marge	3.634.015	301.560	278.000	848.063	363.558	428.700	238.000	352.542	-113.800	0	6.330.638
Personeelskosten	1.060.287	180.368	197.497	1.407.810	211.132	317.378	202.261	130.828	25.040	0	3.732.601
Toegerekende perskst	267.303	66.273	52.467	378.587	61.303	81.461	98.029	45.838	9.664	0	1.060.925
Afschrijvingskosten	128.230	31.783	25.153	181.604	29.372	39.072	47.018	22.029	4.000	0	508.261
Overige bedrijfskosten	2.399.229	55.844	44.218	318.964	51.682	68.636	82.597	38.581	8.780	0	3.068.531
Totaal overige kosten	3.855.049	334.268	319.335	2.286.965	353.489	506.547	430.875	237.276	57.384	0	8.381.188
Financiële baten en lasten	13.610	290	3.234	20.544	3.284	240	33.681	359	8.813	1.746	87.862
Exploitatiesaldo	-207.424	-32.418	-38.101	-1.418.358	13.353	-77.607	-159.194	115.625	-162.371	1.746	-1.962.688

Toelichting op de rekening van baten en lasten

2. Baten	2018	in %	2016/2017	in %
Algemene bijdrage notarissen	2.405.277	16%	2.976.747	16%
Algemene bijdrage kandidaat-notarissen	863.813	6%	1.076.043	6%
Bijdrage aangesloten	22.488	0%	29.520	0%
Bijdrage bestuursorganen	356.883	2%	440.453	2%
Bijdrage opdrachtgeverschap pensioenfonds	97.961	1%	56.811	0%
Omzet cursussen	132.550	1%	646.106	3%
Omzet dossieradministratie	205.789	1%	264.138	1%
Bijdrage kwaliteitstoetsing	801.167	5%	989.358	5%
Abonnement I&P	2.270.620	15%	2.860.410	15%
Omzet VIS	1.331.517	9%	1.591.475	9%
Omzet GBA	1.096.196	7%	1.354.436	7%
Omzet platform ECH	713.000	5%	831.500	4%
Omzet diversen Elektronische media	212.287	1%	100.967	1%
Omzet webclient ECH	59.037	0%	46.875	0%
Omzet brochures	135.263	1%	212.043	1%
Omzet Fikkert's Jaarboek	52.702	0%	54.775	0%
Omzet WPNR	377.426	3%	463.329	2%
Omzet Notariaat Magazine	174.196	1%	212.852	1%
Abonnement advisering	444.283	3%	548.644	3%
Omzet CTR	1.996.987	13%	2.591.894	14%
Omzet CLTR	981.110	7%	910.574	5%
Bijdrage public relations	331.792	2%	417.042	2%
Vergoeding CAHR	-	0%	-	0%
	15.062.343	100%	18.675.992	100%
3. Directe kosten	2018	in %	2016/2017	in %
Onderwijs en Kandidatenzaken	71.044	1%	275.573	3%
Kwaliteitstoetsing	467.817	6%	513.778	6%
I&P	4.982.115	60%	4.733.663	53%
Uitgeverij	220.748	3%	238.983	3%
Rechtsvragen	6.400	0%	9.092	0%
CTR	1.677.098	20%	2.146.547	24%
CLTR	673.810	8%	776.963	9%
Public Relations	200.343	2%	149.345	2%
Onderzoek en ontwikkeling	0	0%	31.491	0%
Ondersteuningsfonds	3.848	0%	18.833	0%
	8.303.224	100%	8.894.266	100%
4. Personeelskosten	2018	in %	2016/2017	in %
De totale personeelskosten hebben bedragen:				
Bruto salarissen	2.869.358	67%	3.525.290	63%
Pensioenlasten	580.184	14%	713.802	13%
Sociale lasten	440.373	10%	503.113	9%
Uitzendkrachten en freelancers	313.901	7%	720.220	13%
Ontvangen ziekengeld	(11.976)	0%	(6.243)	0%
Overige personeelskosten	144.126	3%	241.337	4%
Minus doorberekende personeelskosten verzekeringen, svf, skn en wur	(73.563)	-2%	(87.978)	-2%
	4.262.403	100%	5.609.540	100%
Het gemiddeld aantal werknemers (fte) bedroeg in het boekjaar	48		46	
De bezoldiging van het bestuur bedroeg in het boekjaar	338.729		430.461	

5. Afschrijvingen	<u>2018</u>	in %	<u>2016/2017</u>	in %
Afschrijvingen software	557.242	92%	708.927	94%
Afschrijvingen inventaris	92.260	15%	82.915	11%
Minus doorberekende afschrijvingskosten verzekeringen en svf	(41.340)	-7%	(36.902)	-5%
Totaal afschrijvingskosten	608.162	100%	754.940	100%
6. Overige bedrijfskosten	<u>2018</u>	in %	<u>2016/2017</u>	in %
Automatiseringskosten	26.297	1%	66.546	2%
Huisvestingskosten	405.443	13%	502.481	15%
Inventariskosten	1.112	0%	-	0%
Administratie- en kantoorkosten	243.866	8%	385.696	12%
Advieskosten	43.792	1%	108.358	3%
Abonnementen en lidmaatschappen	81.450	3%	101.733	3%
Abonnementen KNB bureau	1.509	0%	1.036	0%
Algemene ledenvergadering	711.950	22%	158.358	5%
Bestuur	414.252	13%	510.797	16%
Ledenraad en regiobijeenkomst	172.106	5%	188.593	6%
Vertegenwoordiging buitenland	123.575	4%	147.775	4%
Commissies	31.091	1%	119.792	4%
Bestuursorganen	392.973	12%	584.396	18%
Communicatie	585.937	18%	480.188	15%
Minus doorberekende overige bedrijfskosten verzekeringen, svf en wur	(27.421)	-1%	(62.469)	-2%
Totaal overige bedrijfskosten	3.207.932	100%	3.293.280	100%
7. Financiële baten en lasten	<u>2018</u>	in %	<u>2016/2017</u>	in %
Bankrente:				
Depositorente	47.165	-52%	83.998	61%
Lopende rekeningen	-6.890	8%	-19	0%
Totaal bankrente	40.276	-44%	83.979	61%
Rente obligaties en dividenden, netto	71.911	-79%	79.874	58%
Koersresultaten op effecten en deelnemingen	(216.561)	237%	(7.061)	-5%
Minus doorberekende rente verzekeringen	12.816	-14%	(18.981)	-14%
Totaal financiële baten en lasten	-91.558	100%	137.811	100%
8. Vennootschapsbelasting	<u>2018</u>	in %	<u>2016/2017</u>	in %
Vanaf boekjaar 2016/2017 valt KNB onder de vennootschapsbelasting. Belastinglast bedraagt:				
Onderwijs en Kandidatenzaken	0		156	-1%
Uitgeverij	0		-5.439	39%
CLTR	0		-8.735	62%
Totaal vennootschapsbelasting	0		-14.018	100%

Overige toelichtingen

Voorstel resultaatbestemming en vermogensbestemming

Het voorstel is om het resultaat 2018 als volgt te verdelen:

- Onttrekking aan de algemene reserves € 1.179.921;
- Onttrekking aan de bestemmingsreserve CTR € 164.375;
- Onttrekking aan de bestemmingsreserve Hammerstein portaal € 58.824;
- Onttrekking aan de bestemmingsreserve Onderzoek- en Ontwikkelingsfonds € 1.820;
- Onttrekking aan de bestemmingsreserve Ondersteuningsfonds € 5.996.
-

Daarnaast is het voorstel voor het vermogen:

- Onttrekking aan de bestemmingsreserve verzekeringen € 1.000.000;
- Toevoeging aan de algemene reserves € 1.000.000.

Bovenstaande voorstellen zijn reeds verwerkt in de balans en de toelichting op het eigen vermogen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Den Haag, 9 mei 2019

Het bestuur bestaande uit:

Mr. A. Barkey Wolf
Mr. N. van Buitenen (voorzitter)
Mr. E.M.J.J. Engelen
Mr. A.C. van der Klooster
Mr. drs. R.V. van der Kuijp (penningmeester)
Mr. A.H. Schuering
Mr. B.L.W.P. Versteeg

Overige gegevens

Bijlage kengetallen leden

	<u>2013/2014</u>	<u>2014/2015</u>	<u>2015/2016</u>	<u>2016/2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>
					begroting	
<u>A. Notarissen</u>						
ultimo boekjaar	1.327	1.292	1.282	1.256	1.252	1.250
bij benoemingen	33	27	45	46	58	
af gedefungeerd	59-	59-	54-	71-	64-	
af overige mutaties		3-	1-	1-	2	
<u>AA. Toegevoegd notarissen</u>						
ultimo boekjaar	33	63	83	119	147	140
bij van kandidaat-notaris groep C of	20	34	34	69	56	
af overige mutaties	1-	4-	14-	33-	28-	
<u>B. Kand. nots. maatschap</u>						
ultimo boekjaar	47	48	46	56	51	50
bij diverse mutaties	13	17	13	27	20	
af benoemd tot notaris	13-	16-	15-	17-	25-	
<u>C. Kand. nots. ≥ 6 jr</u>						
ultimo boekjaar	1.163	1.163	1.161	1.169	1.164	1.160
bij van kandidaat-notaris groep D	89	62	65	103	73	
af benoemd tot notaris	17-	11-	30-	31-	31-	
af benoemd tot toegevoegd notaris	20-	33-	31-	65-	46-	
af overige mutaties	83-	18-	6-	1	1-	
<u>D. Kand. nots. < 3 jr < 6 jr</u>						
ultimo boekjaar	236	244	233	240	299	240
bij van kandidaat-notaris groep E	89	80	57	123	135	
af naar kandidaat-notaris groep C	89-	62-	65-	103-	73-	
af overige mutaties	4-	10-	3-	13-	3-	
<u>E. Kand. nots. < 3 jr</u>						
ultimo boekjaar	238	287	356	394	390	375
bij nieuwe leden	142	136	141	180	146	
af naar kandidaat-notaris groep D	89-	80-	57-	123-	135-	
af overige mutaties	54-	7-	15-	19-	15-	
<u>Totaal kand.nots</u>						
ultimo boekjaar	1.717	1.805	1.879	1.978	2.051	1.965
<u>Totaal leden</u>						
ultimo boekjaar	3.044	3.097	3.161	3.234	3.303	3.215
<u>Aangeslotenen</u>						
ultimo boekjaar	775	701	676	635	616	630

Bijlage prijzen, tarieven en diensten KNB 2018

Wettelijke bijdragen leden per 12 maanden

	1A	1AA	1B	1C	1D	1E	1F	1G
Algemene bijdrage (btw onbelast)	1.720,00	1.720,00	1.720,00	624,00	151,00	34,00		1.720,00
Algemene bijdrage (btw 6%)	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00		150,00
Algemene bijdrage (btw 21%)	305,00	305,00	305,00					305,00
Public relations (btw 21%)	250,00		250,00				250,00	
Namens kwaliteitstoetsing (btw 21%)	550,00	550,00	550,00				550,00	
Namens bestuursorganen (btw onbelast)	245,00	245,00	245,00				245,00	
Oprichtingsvereniging pensioenfondsen (btw)	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	30,00	
Totaal exclusief btw	3.250,00	3.000,00	3.250,00	804,00	331,00	214,00	1.075,00	2.175,00
btw	241,05	188,55	241,05	9,00	9,00	9,00	168,00	73,05
Totaal inclusief btw	3.491,05	3.188,55	3.491,05	813,00	340,00	223,00	1.243,00	2.248,05

legenda

1A	notaris
1AA	toegevoegd notaris
1B	kandidaat-notaris in de maatschap
1C	kandidaat-notaris met 6 of meer ervaringsjaren
1D	kandidaat-notaris met 3, 4 of 5 ervaringsjaren
1E	kandidaat-notaris met minder dan 3 ervaringsjaren
1F	kandidaat-notaris waarnemer in plaats van nota 1C
1G	kandidaat-notaris waarnemer in plaats van nota 1C

Tarieven en diensten KNB

abonnement KNB Online Service	per maand op basis van het aantal notarissen per vestiging
	176,00 1 notaris per vestiging
	264,00 2 notarissen per vestiging
	352,00 3 notarissen per vestiging
	352,00 4 notarissen per vestiging
	440,00 5 of meer notarissen per vestiging
opvraging VIS	0,33
inschrijving CTR	5,50
internationale inlichting testament	5,00 per inlichting
inschrijving CLTR	6,50 per inschrijving
inlichting GBA-V	0,20 per inlichting
passeren ECH	11,51 per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
aflossen ECH	0,00 per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
webclient ECH	1,90 per zaak, zijn inkomsten Stichting ECH
bijdrage aangeslotene met 2 magazines	275,00
bijdrage aangeslotene met Notariaat magazine	120,00
bijdrage aangeslotene met WPNR	190,00
oefendossier peer review	50,00 per dossier
brochures	varieert drukprijs en bijdrage overhead
Fikkert's	gratis per kantoor 1 boek
Vademecum	gratis voor leden digitaal beschikbaar
Preadvies	gratis voor leden

Bijlage verzekeringen

Een specificatie van de verzekeringen in de mantelovereenkomst voor het ordejaar 2018 is hieronder weergegeven.

Mantelovereenkomst verzekeringen

Onder de mantelovereenkomst verzekeringen vallen:

Beroepsaansprakelijkheidsverzekering (BAV)* 1e excedent, BAV* 2e excedent, BAV* 3e excedent, Vangnetverzekering, Excedent geldswaardeverzekering en Betaalfoutenverzekering.

De premie die de KNB hiervoor in rekening brengt en afdraagt aan de verzekeringsmakelaar bedraagt € 4.242 per notaris of kandidaat-notaris waarnemer voor de periode 1 januari 2018 tot en met december 2018.

De premiestelling 2018 is nagenoeg gelijk aan de premiestelling van 2016/2017.

De Excedent Beroepsaansprakelijkheidsverzekering kent de volgende opbouw:

- 1^e excedent ad € 3 mln. als excedent van € 1 mln.
- 2^e excedent ad € 6 mln. als excedent van € 4 mln.
- 3^e excedent ad € 15 mln. als excedent van € 10 mln.

Het eigen risico bedraagt € 1.000.000.

De Excedent geldswaardeverzekering dekt vermogensschade voor fraude door werknemer, beroving, vervalsing, creditcard- en computerfraude etc. door derden. Het verzekerd bedrag bedraagt € 5.000.000 en het eigen risico bedraagt € 100.000 per schade.

De Betaalfoutenverzekering dekt administratieve betaalfouten van notarissen. Het verzekerd bedrag bedraagt € 454.000 als maximum per gebeurtenis en € 2.270.000 voor alle in enig verzekeringsjaar ontdekte gebeurtenissen tezamen. Het eigen risico bedraagt 10% van de schade met een minimum van € 11.344 en een maximum van € 22.689.

Bijlage weerstandsvermogen

Het aanhouden van weerstandsvermogen is bedoeld voor het kunnen financieren, investeren en het opvangen van eventuele tekorten. Door aandacht voor het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat een financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden. Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als het eigen vermogen minus de vaste activa. Om een beter inzicht te krijgen in de ratio weerstandsvermogen worden zowel het eigen vermogen als de activa en baten gecorrigeerd voor alle bestemmingsreserves.

<i>Weerstandsvermogen</i>	2018	2016/2017
eigen vermogen	9.413.763	9.593.685
minus vaste activa	1.402.979	1.989.133
weerstandsvermogen	8.010.784	7.604.552
baten	13.065.357	16.084.098
percentage	61,31%	47,28%

Om het risicomanagement een structurele plaats in het beleid te geven, zal er nog een aantal dingen moeten gebeuren.

1. In notities en voorstellen zal, indien van toepassing, een paragraaf risico's opgenomen moeten worden, zodat deze tijdig herkend worden. Voor de paragraaf risico's moeten bij elk advies aan het bestuur, waar financiële risico's aan te pas komen, drie stappen worden doorlopen;

- a. identificatie van risico's;
- b. analyse en beoordeling van risico's;
- c. beheersing van risico's.

2. De verplichte paragraaf weerstandsvermogen in de begroting, de tussentijdse rapportages en de jaarrekening zal de notitie weerstandsvermogen als ijkpunt hebben. De tussentijdse rapportages en jaarrekening zullen tevens momenten moeten zijn voor evaluatie. Hoe heeft een risico zich nu daadwerkelijk ontwikkeld ten opzichte van wat ingeschat was?

3. Tenslotte moet de notitie weerstandsvermogen en risicomanagement elke vier jaar geactualiseerd worden. Dit gebeurt onder andere op basis van de wijzigingen die in de verschillende paragrafen weerstandsvermogen gedurende de tussenliggende vier jaar zijn aangegeven. Daarnaast zullen nieuwe ontwikkelingen op het gebied van weerstandsvermogen en risicomanagement op de voet worden gevolgd om ze mee te kunnen nemen bij de actualisering.

Bijlage beleggingsstatuut

Het beleid met betrekking tot het liquiditeitenbeheer en het beleggen van gelden is vastgelegd in dit beleggingsstatuut. Dit beleggingsstatuut is 2 augustus 2017 vastgesteld door het bestuur. Hieronder is een uittreksel van het beleggingsstatuut opgenomen.

Belegd vermogen

Van het eigen vermogen moet per balansdatum minimaal 60% als belegd vermogen worden aangehouden in de vorm van liquiditeiten en effecten.

<i>Belegd vermogen</i>	<u>2018</u>	<u>2016/2017</u>
totaal eigen vermogen	16.177.463	17.640.157
liquide middelen	7.708.434	6.460.578
effecten	6.047.577	5.611.942
belegd vermogen	13.756.011	12.072.519
percentage belegd/ev	85,03	68,44

Instandhouding van het vermogen

De KNB streeft ernaar om het vermogen, rekening houdend met inflatie in stand te houden.

Het doel daarvan is om de continuïteit en onafhankelijkheid van de organisatie te waarborgen.

Jaarlijks kan het bestuur vaststellen welk bedrag daarvoor noodzakelijk is en welk bedrag belegbaar is. Deze afweging wordt gemaakt op basis van de jaarlijkse risico-inventarisatie die de KNB maakt. Per 31 december 2018 bedraagt het belegde vermogen € 13.756.011. Hiervan is € 1.900.000 uitgezet aan deposito's, wordt een deel aangehouden als liquide middelen en is, gezien de omvang van de totale reserves, per 1-1-2017 een bedrag van € 7.000.000 in beheer gegeven aan ABN-AMRO. ABN-AMRO duidt dit bedrag aan als stamvermogen. Het stamvermogen wordt jaarlijks verhoogd met de gepubliceerde CBS kerninflatie. Minimaal 10% van het stamvermogen is afgesplitst als buffer om enerzijds bij aanvang extra te kunnen investeren en anderzijds om bij tegenvallende beleggingsresultaten continuïteit te kunnen bieden voor de organisaties en projecten die door de KNB worden ondersteund.

	Per 1 jan 2018	Per 1 jan 2019
<i>Stamvermogen</i>	7.095.200	6.940.668
Waarvan buffer	709.520	694.066

Vermogensverdeling

De onderstaande strategische verdeling en bandbreedtes zijn afgesproken.

Vermogenscategorieën	Bandbreedte	Strategisch
Aandelen	10-50%	30%
Obligaties	20-70%	55%
Alternatieve beleggingen	0-20%	10%
Liquiditeiten	0-70%	5%

De KNB streeft er naar om niet meer dan 30% in aandelen te beleggen. De gehanteerde bandbreedtes hebben tot doel om daarvan af te wijken indien dit als gevolg van markt ontwikkelingen wenselijk of noodzakelijk is om het lange termijn doel te realiseren.

<i>Vermogensverdeling</i>	<u>2018</u>	<u>2016/2017</u>
belegd vermogen	13.756.011	12.072.519
liquide middelen	7.708.434	6.460.578
percentage liquide mid	56,04	53,51
obligaties	2.656.266	2.319.802
aandelen	3.391.311	3.292.139
percentage obligaties	19,31	19,22
percentage aandelen	24,65	27,27

Benchmarks

Om de resultaten van de portefeuille goed te kunnen beoordelen worden deze vergeleken met het marktresultaat (benchmark). Het bestuur heeft daartoe gekozen voor de volgende benchmarks:

Aandelen: 50% MSCI Europe / 40 MCSI World ex Europe en 10 % MSCI Em Markt euro.

Obligaties: Boa merrill lynch emu direct government bonds 1-10y (eur).

Alternatives: 60% Gpr 250 world en 40% reu/jeff crb (eur).

Liquiditeiten: 1 maands euribor.

<i>Benchmarks</i>	portefeuille	benchmark
Aandelen	-4,85%	-7,13%
Obligaties	0,85%	0,42%
Alternatieve beleggingen	1,82%	1,38%
Liquiditeiten	-2,90%	-0,47%

Deze benchmarks hebben betrekking op de periode 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018.

Beleggingscommissie

Het bestuur heeft een beleggingscommissie aangesteld. Deze commissie bestaat uit de penningmeester, de directeur en het hoofd financiën en administratie. De beleggingscommissie adviseert het bestuur bij de keuze van de vorm van beleggen, invulling en de partij waaraan het beheer wordt uitbesteed. De beleggingscommissie heeft minimaal 2x per jaar een gesprek met de vermogensbeheerder waarbij de volgende punten besproken worden:

- het resultaat in relatie tot de gehanteerde benchmark
- de risico aspecten
- de vooruitzichten

Duurzaamheid

Het bestuur heeft als maatschappelijke organisatie een voorkeur voor duurzaam beleggen.

Uit principe wordt niet belegd in bedrijven of organisaties die zich niet hebben gecommitteerd aan de Global Compact Principles van de VN. Gezien de aard van het bedrijf streeft het bestuur ernaar om beleggingen die tegenstrijdig zijn met de doelstelling van de KNB te voorkomen.

Beleggingen in grondstoffen en hedgefonds zijn door het bestuur uitgesloten.

Bijlage Toelichting WNT

Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector kortweg Wet Normering Topinkomens (WNT), legt sinds 1 januari 2013 beperkingen op aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke sector en de semipublieke sector. Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector mochten tot en met 2015 niet meer verdienen dan 130% van het salaris van een minister. Met ingang van 1 januari 2015 is deze norm verlaagd naar 100% van het salaris van een minister (€ 178.000). In deze jaarrekening legt KNB verantwoording af over het boekjaar lopend van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018. Voor de toetsing van het toepasselijk WNT-maximum is uitgegaan van WNT-norm 2018 ingevolge art. 4.1, dertigste € 187.000.

De openbaarmaking van WNT-gegevens is vereenvoudigd. Voor topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of lager moeten alleen naam en functie worden vermeld. Van alle toezichthoudende leden van de ledenraad worden alleen de naam en functie vermeld.

Bezoldiging topfunctionarissen

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2018

mr. G. Alierink Beeklaandt	mr. H.J.N. Bakker	mr. K.B. van den Berg	mr. T.H. ten Brink	mr. T.A. Dantuma	mr. M. Drost	mr. F.P. Eliemans-Spink Gijssels	mr. K.S.M. Gijssels	mr. M.R.H. Goozse	mr. K.S. Haanstra	mr. D.A. IJlhin van IJpesten	mr. C.J.C.H. van IJpesten	mr. M.J.P. Houtvliet	mr. M. Houtkamp	mr. E.J.H. Janse	mr. B.M. van Kamp	mr. M.H. Kemp	mr. M.W.M.A. Klinkers- Houben	mr. E.M. Kraanburg
mr. S.M. Kwantes	mr. J.P. van Loon	mr. J. Meijerink	mr. R.A. Peijl	mr. J.G.R.C. Prinsen	mr. M.J.J. Procebe- Geelhoed	mr. A.A. van Rijke	mr. M.M. Robbers	mr. A.M. Ruuls	mr. E.R. Schaafsma	mr. J.F.M. Schout	mr. M.M.D. Tieben	mr. T.S. Tol	mr. F.H. Vollinga	mr. A. Verhoeks	mr. F. Volders	mr. B.N. Vosjanbar	mr. D.P. Westerhuis	mr. C.T. van Wingetden

leden

mr. R.H.J. van
de Wouwe

voorzitter

mr. M.C. Stout

Gegevens 2016/2017

mr. J.H.T. Bollen	mr. H.J.M. van den Espen beent	mr. H.J.N. Bakker	mr. K.B. van den Berg	mr. T.H. ten Brink	mr. T.A. Dantuma	mr. F.P. Eliemans-Spink Gijssels	mr. N. Drost	mr. K.S.M. Gijssels	mr. L. Feddes- van der Plas	mr. T.M.A. Gijssels	mr. M.P.H. Goozse	mr. K.S. Haanstra	mr. M.J.P. Houtvliet	mr. M. Houtkamp	mr. E.J.H. Janse	mr. B.M. van Kamp	mr. M.H. Kemp	mr. M.W.M.A. Klinkers- Houben
mr. M.E. Klaazep	mr. A.A.P.F. Kouffing-IJlen	mr. S.M. Kwantes	mr. J.P. van Loon	mr. E.A.C. Mares	mr. J. Meijerink	mr. R.A. Peijl	mr. J.G.R.C. Prinsen	mr. A.A. van Rijke	mr. M.J.J. Procebe- Geelhoed	mr. M.A.R. van Rijwijk	mr. M.M. Robbers	mr. E.R. Schaafsma	mr. J.F.M. Schout	mr. A.J. van Sinderen- Biggelaar	mr. J.T.A. van der Stok	mr. M.M.D. Tieben	mr. T.S. Tol	mr. A. Verhoeks

leden

mr. R.H.J. van
de Wouwe

voorzitter

mr. M.C. Stout

Leidinggevende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	N. van Buitenen		A. Barkley Wolf		A.C. van der Klooster		R.V. v.d. Klijp		A.H. Schuering		A.T. Smelt		B.L.W.P. Versteeg		H.P. Kuijpers	
	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid
Duur dienstverband in 2016/2017	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/3/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18	1/1/18 - 31/12/18
Omvang dienstverband (in fte)	0,6	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1	1
Bezoldiging																
Beloning	100.391	45.831	33.191	39.829	39.829	39.829	39.829	39.829	39.829	39.829	39.829	39.829	39.829	39.829	132.537	132.537
Beleasbare onkostenvergoedingen	1.861		595			299		724		1.210						
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.398	27.398
Totaal bezoldiging	102.252	45.831	33.786	39.829	40.128	40.553	40.553	40.553	40.553	40.553	40.553	40.553	40.553	40.553	159.935	159.935
Toepasselijk WNT-maximum	113.400	56.700	47.250	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	56.700	189.000	189.000

Leidinggevende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	J.H. Oomen		T. van Dijk		N. van Buitenen		N. van Buitenen		R.V. v.d. Klijp		A. Barkley Wolf		A.T. Smelt		B.L.W.P. Versteeg		H.P. Kuijpers		
	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	Voorzitter bestuur	Bestuurslid	
Duur dienstverband in 2016/2017	1/10/16 - 30/09/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/17 - 31/12/17	1/12/16 - 30/09/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	1/10/16 - 31/12/17	
Omvang dienstverband (in fte)	0,6	0,3	0,6	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	1	1	
Bezoldiging																			
Beloning	105.501	59.472	24.678	39.879	51.696	47.698	45.873	45.873	45.873	45.873	45.873	45.873	45.873	45.873	9.791	186.629	186.629	186.629	
Beleasbare onkostenvergoedingen	2.044	476	0	425	1.014														
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Totaal bezoldiging	107.545	59.948	24.678	40.303	52.710	47.698	46.454	46.454	46.454	46.454	46.454	46.454	46.454	46.454	9.791	186.629	186.629	186.629	
Toepasselijk WNT-maximum	108.300	67.725	27.150	45.200	67.725	67.725	67.725	67.725	67.725	67.725	67.725	67.725	67.725	67.725	13.575	225.750	225.750	225.750	

Overzicht aandelen naar regio

	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktwaaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
AAANDELEN TOTAAL					2.369.306	100.421	2.469.727	35,6%	100%
Ontwikkelde markten					2.154.363	96.043	2.250.406	32,4%	91,1%
Europa					1.214.818	-6.052	1.208.766	17,4%	48,9%
Aand Accenture Plc A	255	USD	158,55	141,01	35.910	-4.476	31.434	0,5%	1,3%
Aand Ahold Delhaize	3.395	EUR	15,13	22,08	51.363	23.582	74.945	1,1%	3,0%
Aand Assa Abloy B	4.034	SEK	164,90	158,15	69.861	-7.481	62.379	0,9%	2,5%
Aand Atlas Copco A	1.868	SEK	193,04	210,50	38.898	-451	38.447	0,6%	1,6%
Aand Axa @ Eur 2.29	2.551	EUR	24,05	18,86	61.537	-13.430	48.107	0,7%	1,9%
Aand Coloplast @ Dkk 1	676	DKK	413,18	605,00	37.495	17.282	54.777	0,8%	2,2%
Aand Danone @ Eur 0.25	725	EUR	65,59	61,51	47.696	-3.101	44.595	0,6%	1,8%
Aand Geberit @ Chf 0.10	136	CHF	399,68	382,30	49.940	-3.749	46.191	0,7%	1,9%
Aand Koninklijke Dsm @ Eur 1.50	683	EUR	83,18	71,44	56.809	-8.016	48.794	0,7%	2,0%
Aand Linde Am Not	577	USD	123,02	156,04	65.345	13.364	78.709	1,1%	3,2%
Aand Nn Group	1.959	EUR	29,28	34,80	57.351	10.822	68.173	1,0%	2,8%
Aand Novo Nordisk B @ Dkk 0.2	1.227	DKK	246,53	297,90	40.643	8.314	48.956	0,7%	2,0%
Aand Novozymes A/s B	1.084	DKK	244,95	290,90	35.699	6.536	42.235	0,6%	1,7%
Aand Red Electrica Corp	3.368	EUR	18,59	19,50	62.615	3.045	65.659	0,9%	2,7%
Aand Relx	3.911	EUR	16,58	17,97	64.834	5.446	70.281	1,0%	2,8%
Aand Sap Se	564	EUR	87,86	86,93	49.554	-525	49.029	0,7%	2,0%
Aand Schneider Electric @ Eur 4	781	EUR	69,86	59,72	54.727	-8.085	46.641	0,7%	1,9%
Aand Svenska Handelsbanken A	6.242	SEK	122,44	98,30	79.401	-19.406	59.995	0,9%	2,4%
Aand Vestas Wind Systems @ Dkk 1	761	DKK	456,80	492,10	46.669	3.488	50.157	0,7%	2,0%
Legrand S.a. Actions Au Port. Eo 4	1.022	EUR	57,36	49,30	58.773	-8.388	50.385	0,7%	2,0%
P A Henkel Znw	646	EUR	113,03	95,40	73.021	-11.392	61.628	0,9%	2,5%
Winstbew Roche Holding	311	CHF	266,17	243,40	76.678	-9.428	67.251	1,0%	2,7%
Noord Amerika					628.811	98.256	727.067	10,5%	29,4%
Aand Bank Of Montreal	1.250	CAD	81,61	89,19	70.265	1.348	71.613	1,0%	2,9%
Aand Cisco Systems	1.676	USD	30,92	43,33	46.978	16.507	63.485	0,9%	2,6%
Aand Comcast Corp A	1.428	USD	38,23	34,05	48.067	-5.560	42.507	0,6%	1,7%
Aand Ecolab	701	USD	107,30	147,35	66.604	23.695	90.298	1,3%	3,7%
Aand Home Depot	307	USD	201,51	171,82	53.410	-7.297	46.113	0,7%	1,9%
Aand Intuit	377	USD	94,31	196,85	31.186	33.691	64.877	0,9%	2,6%

Overzicht aandelen naar regio

	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongereiseerd resultaat EUR	Marktwaaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
Aand Kimberly-clark Corp	481	USD	117,33	113,94	47.892	18	47.911	0,7%	1,9%
Aand Lkq Corp	1.984	USD	26,12	23,73	45.913	-4.756	41.158	0,6%	1,7%
Aand Microsoft	747	USD	98,97	101,57	63.332	2.996	66.328	1,0%	2,7%
Aand Tjx Companies	1.896	USD	40,17	44,74	67.177	6.979	74.156	1,1%	3,0%
Aand Unitedhealth Group	434	USD	140,61	249,12	55.611	38.906	94.517	1,4%	3,8%
Johnson Controls	930	USD	40,06	29,65	32.376	-8.271	24.106	0,3%	1,0%
Pacific excl Japan					52.649	-7.242	45.407	0,7%	1,8%
Aand Westpac Banking Corp	2.934	AUD	26,25	25,04	52.649	-7.242	45.407	0,7%	1,8%
Ontwikkelde markten overig					258.085	11.081	269.166	3,9%	10,9%
Aa Global Sustainable Equities E	1.867,7838	EUR	138,18	144,11	258.085	11.081	269.166	3,9%	10,9%
Opkomende markten					214.943	4.378	219.321	3,2%	8,9%
Opkomende markten overig					214.943	4.378	219.321	3,2%	8,9%
Celsius Sustainable Emerging Mkt Acc	1.621	EUR	132,60	135,30	214.943	4.378	219.321	3,2%	8,9%

Overzicht obligaties

	Aantal / nominaal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Opgelopen rente	Marktwaaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
OBLIGATIES TOTAAL					2.687.522	-31.257	14.240	2.656.266	38,3%	100%
Overheden					1.220.547	-8.052	14.240	1.212.495	17,5%	45,6%
1 1/4% European inv bank 14/26 green	94.000	EUR	107,52	106,78	101.067	-639	155	100.528	1,4%	3,8%
1 3/4% Duitsland 09/20 inflation-index	153.349	EUR	121,20	117,36	185.866	-3.729	2.160	182.136	2,6%	6,9%
1.8% Spanje 14/24 inflation-index	154.000	EUR	120,73	117,73	185.920	-4.365	245	181.556	2,6%	6,8%
1/2% Eur inv bank green 15/23 green	150.000	EUR	101,37	102,63	152.055	1.985	95	154.040	2,2%	5,8%
1/4% Kredit wiederaufbau 17/25 green	128.000	EUR	99,40	100,47	127.232	1.525	161	128.757	1,9%	4,8%
3.4% Ierland t bond 14/24	123.399	EUR	120,73	116,87	148.977	-1.450	3.310	147.527	2,1%	5,6%
3.9% Ierland t bond 13/23	265.500	EUR	120,31	116,70	319.430	-1.478	8.113	317.952	4,6%	12,0%
Bedrijven					1.466.976	-23.204		1.443.771	20,8%	54,4%
Ssga euro sustainable corp bd a2	142.103,4713	EUR	10,32	10,16	1.466.976	-23.204		1.443.771	20,8%	54,4%

Overzicht alternatieve beleggingen

	Aantal	Valuta	Gemiddelde kostprijs	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Marktwaaarde EUR	Weging portefeuille	Weging categorie
ALTERNATIEVE BELEGGINGEN TOTAAL									
Overige					944.585	-23.002	921.583	13,3%	100%
Privium sustainable alternatives a	8.782	EUR	107,56	104,94	944.585	-23.002	921.583	13,3%	100%

Overzicht liquiditeiten

	Aantal / nominaal / saldo	Valuta	Wissel- koers	Slotkoers	Aanschaf waarde EUR	Ongerealiseerd resultaat EUR	Opgelopen rente EUR	Marktwaaarde EUR	Rente- datum	Weging portefeuille	Weging categorie
LIQUIDITEITEN TOTAAL								893.092		12,9%	100%
GELDMARKTREKENINGEN TOTAAL								893.092		12,9%	100%
052.68.62.033 Vermogensbeheer rekening	893.091,8100	EUR			893.092			893.092	31-dec-18	12,9%	100%